

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.
Előfizetési ára: Egész évre 8 K. Negyedévre 2 K. Tanítóknak és jegyzőknek 6 K.
Egy szám ára 16 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Árpád-utca 3. sz. — Megjelenik minden vasárnap
Nyitlár soronként 50 fillér.

Tanítók fizetésrendezése.

Székelyudvarhely, márcz. 1.

Néhány évtizedes küzdelem hullámai simulnak el az 1913. évi tanítói fizetésrendezés törvényjavaslatának törvényerőre emelkedése folytán. A tanítói kenyérharc és a megbecsültetésért való küzdelem 1868. évtől tartó szakadatlan láncolata, de főképen az eléledtség, a tanítósággal szemben éreztetett közöny és hidegség egy új világot termelt a tanítói pálya mezéjén. Modern pedagógiai eszméket s ezek által egy művelt tanítói társadalmat, kiknek kezében a magyar népkultura főleg az utóbbi évtized alatt bámulatra méltó eredményeket produkált s akikkel munkásságuk értékét, gyümölcsét tekintve — számolni kellett.

Düledező, korhadt falu népiskolák helyébe palota jellegű iskolákat emelt a fejlődő élet s az iskolákban élő vasfegyelmet kiüzte a tanítóság művelt lelkülete, képzett szellemi élete és minden iskolában helyet foglalt a szeretet törvénye, melyből az etika és hazafias jellem, hit, morál eszméi sarjadoznak s adnak alapot a jövő generációknak.

Az iskolából minden oda, ami régi és minden ott van, ami új, ami becses s ami egy modern kultura alapmagyát képezheti.

Schol oly szembeszökő haladás nem mutatkozik, mint épen a népoktatás terén s ha

még áll itt-ott, szórványosan egy-egy rozoga iskola épület, azért benne új szellemű, művelt tanító végzi az ember alakítás fenséges munkáját; nem félszeg tehát a népoktatás, ha számot vetünk az átfomálódott, illetőleg felnöött tanítóság azon átlagelvével: az iskola én vagyok.

Megmérhetetlen küzdelem jegyében élte át a néptanítóság a fejlődéstől és haladástól viharzó évtizedeket, s amikor azt gondoltuk, hogy a népoktatásnál visezaesés mutatkozik, tulajdonképen akkor volt a fejlődés elburkolt munkája nem embriójában, hanem egy nagyserű periptosisban, mely egyszerre tünt fel és hullott a nemzet ölébe a tanítóság öntudatos élete és önképzése folytán.

Fájdalom, hogy a tanítóság előre törő csendes munkásságát nem értékelhette a küzdő nemzet csengő aranyban s a nemzeti misszió fenséges munkáját az anyagiaktól meggyötörtek panaszos hangjai tették zavarttá. És a nemzet, mely a sors által az európai tüzfészek kellős közepébe helyezve, minden erejét a második milleniumért állandó fegyvercsörtetésben kellett és kell megfeszítse, nem viselte lelkén tovább a népművelődés harcainak nyomorát, senyvedését, megadta azt és annyit, amennyit nehéz helyzetében megadhatott, szabad folyást engedve a mindeneket megújító kultura akadálytalan előhaladásának.

Elismerjük, hogy nem adunk kövér kenyeret, többet érdemeltek volna, legalább is

annyit, mint amennyit a tanítókkal egyenlő képesítésű tisztviselők élveznek, de azt is tudjuk, hogy ezek mellett nyomon haladnak s nem lesz messze az idő, mikor a kiváló munka csengő pénzben is teljes elismerésre találhat. A mai nyomasztó gazdasági helyzet mellett, ami állandó krízisben tartja az állambáztartás mérlegét, ólomsúly gyanánt nehezedik ránk az állandó fegyverkezés terhe, s e két tényezőnek tudható be, hogy a tanítóság alapfizetése nem 1400, hanem 1200 koronában nyerhetett megállapítást — ami 4—4 évi időközökben való emelkedéssel a 37-ik évben 3200 kor. végsőfizetéssel zárul.

Nem hallgathatjuk azonban el, hogy az 1868. évi törvénnyel megállapított 600 kor. alapfizetéshez mérten a haladás 100%-ot, az 1907. törvényhez mérten pedig 20% emelkedést mutat s a nyújtott többi kedvezmények is fölébe helyezik az összes eddigi rendezéseknek, mennyiben az 5 évi korpótlékok helyett 4 évi előlépések, lakbéremelés, tanító és tanítónő fizetéskülönbözőségének elenyésztetése stb. hozatnak törvényerőre. A haladás tehát számottevő.

Kiváló munkának neveztük a tanítóság munkáját, mely a maga nemében igazán speciel iskolában és iskolán kívül. Az iskolában alapvető, az iskolán kívül áthidaló. Ott új generáció teremtése a feladat, itt a mező konzervativizmusnak szétrobbantása az új világot sürgető eszmék által. Valóságos csatá-

A „tüzes asszony“ csókja.

— Irta *Feber E. I.* —

Örökbe kapott rég bevett szokásom, hogy ha utazásaim alatt idegen városba érek első utam a temetőbe visz, különösen Itáliában, hol a temető számára a legszebb helyet válogatják ki, és több gondot és nemesebb anyagot fordítanak rá mint a városra, hol a szobrászat és kertészet javarészt a temetőnek dolgozik.

Egy holdfényes est Napoli temetőjén az „ezer egy éj“ részlete. Dombletőjén teraszokban emelkedő piniák és cyprusok sötét lombjai közül kísértetiesen fehérlenek a márvány szobrok, a keresztok százai, és a mauzoleumok kupolái mint fekete colosseumok emelkednek a csillagos ég felé. A vadon nőző leánder bokrok ezer virágának bódító illata és a tenger felőli langyos sós szelőd éden kertté varázsolják a helyet, a szobrászat és ércz öntészet remek művei pedig muzeummuá alakítják és csak a siri csend, mit a távoli város zaja és a tenger moraja is csak alig-alig zavar, emlékeztetik az embert, hogy hol jár. A Vezuv gyengén világitó veressés füstje közé egyszerre fekete füstgomoly vegyült mely felé haladva a „Tempio di Crematione“-hoz értem, melynek fekete márvány oszlopos előcsarnokában egy csillár nyugtalan fényénél csak egy görnyedt férfi alakot láttam a kőpadon, mert sem a pap, sem a gyász kíséret nagyrésze nem várja meg az elégetés végét. Jó szó, illetve jó pénz a kemoncse nyílásához

juttatott, melynek már vörösen izzó falai közé ép akkor tolták be a vasrácsra fekvő, lepellel takart tetemet.

A légszeaz csövek háromszáz lángnyelve pillanat alatt perzselte le a szem földöt, és egy ifjú nő gyönyörű teste tünt elő e rémes világitásnál félig csukott ajakkal és nyílt a lángokban kigyózdó szőke hajjal. Borzadályllyal fordultam el midőn e test mindinkább szenesedett, és midőn ismét benéztem a zöld üvegű nyíláson, már az ör sópörte össze ama maroknyi fehér csont törmelékkel, mi a kemoncse aljában maradt, és egy terracatta urnába rakva kivitte azon irattal együtt, a mit annak alá kell írni ki a „földi maradványokat“ átveszi. A folyósón végig haladva elmesélte, hogy egy ifjú francia nő volt, ki a nász-uton halt meg lázban.

Ingadozó léptekkel jött eléem a fekete alak és csak most láttam mily daliás szép férfi. Reszkető kezekkel, zokogva nyult az urnához az asztalra állított és térdre roskadva borult föléje. Hoszu várakozás után végre kinyitotta a fedelet, de ez kibullott kezéből és balántékához kapva egy szivetrázó sikolylyal hanyatt vágódott a márvány-padozaton.

* * *

Késő estig barangoztam e napon a tenger partján, de sem a csend, sem a páratlan szép hold fényben uszó táj nem birt lecsendesíteni. Végre fáradtan a még langyos homokba dültem, festő ládámát a fejem alá huzva végig éltem gon-

dolatban ismét és ismét e napot, magam előtt láttam a füstölgő Vezuvot, a kemoncse kéményét, láttam az emésző lángokat, a női alakot a mint mindig vörösebb és vörösebb lett végre fehér izzó mint a folyékony vas, egyszerre megmozdult felállt és jött felém, a borzadály hideg verejtéke gyöngyözött homlokomon, mozdulni akartam és nem birtam, futni de nem birtak lábaim. A „tüzes asszony“ mindinkább közelgett, már érezttem perzselő melegét és lágy csengő hangon, mely még most is fülemben cseng megazólat:

„Meggönyezted férjem fájdalmát, fogadd köszönetemet!“ és megcsókolt tüzes ajkával mely leégette homlokamról a bört! A fájdalomtól felkiáltottam és — felébredtem.

A tengerparti homokban feküdtem, sehoh senki, de az a seb homlokomon az fájt, égetett és midőn oda nyultam véres lett mindkét kezem.

Álom volt! Álom! biztatám magam, de a seb! a seb az sajgott és félig ébren, félig még álomittasan rohantam be a városba az eladó „Dot-tore“-hoz ki utamba akadt.

Mialatt kimosta és bekötözte sebemet végig hallgatta a mesémet aztán mosolygva vigasztalt:

„Ne heverjen máskor este a meleg tengerparti homokban különben ismét meg találja csókolni a — skorpiót!“

Kigyógyultam, de a „csók“ helye ott fehérlik homlokomon máig.

rozásból áll az átalakulás, hova egészséges szív, számítógépes és nemesen gondolkodó lélek kell s ha a feltételek megvannak, még úgy is nehezen lehet célt, eredményt érni, mert a küzdelem tere egy elvont, szellemi világ.

Még sok feladat áll a tanítóóság előtt, több, mint valaha. Tartozik neki a nemzet, viszont ő is tartozik nemzetének. Az adósság kölcsönös. Bármint vizsgáljuk a mérleget a mai adott helyzetben, nem lehet az oly egyenlő. Sok félszesség van még nemzeti életünk fáján, mit egészséges széppé tenni, varázsolni tanítóink feladata. Ők is a nemzet tagjai s ha szenved, ezer sebből vérzik e haza, nekik is szenvedniök kell.

Épen azért hüvelybe a kardot s ragadják meg jobban a népjólétet munkáló eszközöket, mit dicséretesen forgattak és nem tettek le a kenyérharcz küzdelmében se. Jellemes harcztot vívtak s a karakteres küzdelmet karakteres alkotásnak kell kövesse.

Egy híres egyiptológus írja, ha 10 millennium telik is el a művelt országok felett Egyiptom földjén még mindig marad kutatni való az intelligens nemzetek részére. Ilyen a mi hazánk közművelődési ügye is. Száz meg száz oldalú szükségletein kívül ott vannak mélyen eltemetve a tradicionális motívumok, melyeknek segítségével a valódi magyar kultúrát kell megteremtsük. Eredetit, aminő a szinmagyar lélek.

Szellemi és közgazdasági kulturánk érdekében mindent el kell követnünk s mi hiszünk, hogy a bazafias tanítóóság meg fogja hozni áldozatát s nemsokára megindul a kulturakció, s mi szívünk teljes melegével örülünk, hogy ebbe a harmonikus munkába nem fog bele zugni többé a tanítóit nyomor keserű hangja, panasza.

BELFÖLD.

Képviselőjelölés. Az oklándi választókörlet Heltai Ferencz lemondásával megüresedett mandatumára a járás nemzeti munkapárja 27 ikén, esütörtökön Oklándon tartotta meg képviselőjelölő gyűlését. A gyűlésre, melyet a közégháza előtti téren tartottak meg, mintegy 1200 választó jött össze. Kisgyörgy Sándor vargyasi unitárius esperes nyitotta meg a jelölő gyűlést, mely után Pál Ferencz oklándi unitár. lelkész meleg hangu beszédében Bátor Daniel Lajos földbirtokost ajánlotta képviselőnek. Az összegyűlt közönség lelkesedéssel tette magáévá az indítványt s egy küldöttség nyomban meg is hívta Daniel bárót a gyűlésre, kit megérkeztek zajos ovációval fogadtak, melynek előlétével előadta programját. Ezután Hegedűs Lajos hermányi tanító méltatta a kormány működését, mely anyai különös kedvezésben részesítette Udvarhelymegyét. Szabady Tivadar főszolgabíró tolmácsolta Heltai Ferencz budapesti főpolgármester táviratilag küldött meleg hangu üdvözlését, melyben hálással megköszöni a járás közönségének bizalmát és egyben készséggel helyezi kilátásba a jövőben való támogatását. A jelölő gyűlés után négy vendégülöben gyűltek ebédre össze a választók, honnan a kormányt, a házelnököket és Heltait lelkes hangu táviratokban üdvözlötték. A jelölő gyűlésre Székelyudvarhelyről is többen átrándultak. Bátor Daniel Lajos egyhangu választása befejezett tény.

Az adótörvények elhalasztása. Tóleszky János dr. pénzügyminiszter a képviselőház keddi ülésén törvényjavaslatot terjesztett elő „az 1909. évi VII., VIII., IX. és X. törvényekről, valamint az 1912. évi LIII. törvényekről némely

határozata életbeléptetésének elhalasztásáról és az ezzel kapcsolatos rendelkezésekről“. A javaslat az adótörvények életbeléptetésének bizonytalan időre a törvényhozás további rendelkezéséig történt elhalasztásáról intézkedik, megfelelően annak a kijelentésnek, a melyet Lukács László miniszterelnök a nemzeti munkapárt értekezletén tett.

Egy rossz, egy jó.

— Sivár belpolitikai. — Előlt lidércayomár. — Miniszteri nyilatkozat. —

Székelyudvarhely, márc. 1.

Évtizedek óta megfigyelhető az a saját-szerű jelenség a magyar politikában, hogy egy aktuálisá vált elvi kérdést soha sem sikerül elvi alapon, a parlamenti küzdelem normális eszközeivel, egyfolytában megoldásra juttatni. Nálunk mindig közbejön, vagy közbecsapnak kérdéseket, a melyek elterelik a figyelmet, sőt a küzdelmet is az eredeti témától, gyakran kalandos melléküvényekre. Bánfytól kezdve, Széll Kálmánon át egész mostanáig, egy egész sor példa erősíti meg ezt a saját-szerű tünetet, melynek mélyebb okait kutatva, könnyen rábukkanunk az egész magyar politika alapjára.

Sem a politikusok, sem a politika Magyarországon nem tud, vagy nem akar elvekhez alkalmazkodni. A hol az a látzata van, mintha elvek körül történének csoportosulások, ott csakhamar az események derítik ki, hogy hazugságok, vagy megtévesztések lappanganak a háttérben. A jelszavak, a miket politikai pártok fölkapnak, a programok, a miket felállítanak, nem fedik az igazi érzéseket és gondolatokat.

Azt mondhatnók tán, hogy a magyar politika és a magyar politikusok rövid lélekzetűek egy-egy komoly, országos fontoságu elvi kérdés megoldására. Nem tudják, a mi nagyobb baj, nem is akarják koncentrálni a figyelmet az adott kérdésre. Az elvi ellentétek mögött lappangó személyi, pártbeli és hatalmi motívumok mindig felülkerekednek, s más utakon keresik az érvényesülést azzal, hogy komplikálják a helyzetet.

A mi politikánk átka, hogy csak tuzásokban szeret mozogni; hogy soha sem balad a kiindulási vonal irányában, hanem szerző kalandozik a politikai afférok hepebupás téerein. Mert mindig azt nézi, mi haszon várható párt, vagy egyénre, és sohasem azt, mire van szüksége az országnak. Ionét van, hogy a bizonytalanság köde üli meg a politikusok lelkét, előrelátás és számitás nélkül kénytelen bukdácsolni a kormány és állandó izgalmakban tartatik a közvélemény. Megszorul-e ez, vagy az a párt, fölül vagy alól marad e ez, vagy az a politikus, bukik-e, marad-e a kormány, e körül koncentrálnók minden, s e körül folyanak a nyilt és titkos csatározások. S a kérdések, a miket sürgősen, az ország érdekében meg kellene oldani, elposványosodnak, uoattakká, ellenszenvenessé válnak, s végre is az egész politika másutt lyukad ki, mint a merre tartott.

Beleó politikánk nyomorúságai közepette egy örvendetes, biztató külpolitikai hír. Márczius elején nagymérvű szabadságolások lesznek. A galicziai határról hazaküldik a tartalékosokat, akik hónapok előtt elszakadtak övéiktől, s mentek a bizonytalanság, a veszedelem elől. Hinnünk kell ebben a jó hírben, mert több oldalról, megbízható forrásból jelentik. A balkán válság még nincs elintézve, Albánia sorsa fölött még nem döntöttek a hatalmak, Szkutari és Drinápoly körül még fegyverben áll az ellenség, de a tavaszi szellő békemérményeket hoz, s elérvult, szomorú hajlékba visszatér az öröm és boldogság.

Hosszu, keserves és válságokkal teli hónapok át biztunk az európai civilizáció, a humanizmus eszméjének diadalában. Nem hibettük, hogy viskókból álló falvak, vékony földszávok, száradokkal elmaradt sárfészek miatt európai emberek, a kultura képviselői és munkásai, milliószámra hurcoltassanak mérszárzékra. A józan

ész ágoskodott az ellen, hogy hatalmas, nagyműveltségű, óriási felelősségű uralkodók népük virágát, nemzetük jólétét, fejlődésük menetét és hatalmuk teljességét kockára tegyék azért, hogy egyik-másik balkán állam sóvárgása mindenben kielégíttessék.

És most Oroszország, ha visszavonja a galicziai határról csapatait, ha a tartalékosokat a határon innen és tulról hazaküldik, akkor bizton számíthatnak azzal a tényvel, hogy a diplomáciai tárgyalások, bármily nehezék és nehézkesek is lesznek, az európai békét többé nem veszélyeztetik. A feszültség nagy mértékben engedett, a robbanás veszélye elhárítva, — ezt jelenti a demobilizálás megkezdése. És ezzel felszabadulnak egy kegyetlen gondtól, fájdalommal terheltől és a gazdasági életükre nehezedit lidércztől. A békének már csak a biztos kilátása is új erőt önt, a bizalom révén, a lelkekbe, s tán nem alaptalan a remény, hogy a veszfelhők elvonulásával kedvező konjunktura fog bennünket kárpótolni a hónapok óta tartó pangásért.

*

A képviselőházban egy várt és kívánt interpelláció módot adott Lukács László miniszterelnöknek arra, hogy a Desy-féle vádakra nézve nyilatkozzék. A miniszterelnök szokatlan élességgel beszélt vádlóiról s nagy méltatlankodással, a becsülete ember önértetével utasította vissza a vádat. Idézzük beszédéből a következő kijelentést:

— Erre a négymillios vádra én egyszerűen és röviden azt mondhatom, hogy sem én, sem az általam álló tisztviselők, a mig pénzügyminiszteriumot vezetem, — mert erről az időről van szó — sem négymilliót, sem négy krajczárt, ilyenféle szerződésből át nem vettünk, kezünkbe nem jutott, ennélfogva nem is voltunk abban a helyzetben, hogy azt az állam pénztárába szállítsuk, hogy arról, mint állami pénzüri elszámoljunk...

... A lényeg azonban nem az, hogy folyt-e be a pártkasszába valami pénz, vagy nem. A lényeg az, vajjon folyt-e oda jogosulatlanul állami, (Igaz! Ugy van!) folyt-e be oda olyan pénz, a mely az állam tulajdonát képezte, folyt-e be oda olyan pénz, amelynek ha oda nem folyt volna be, az államkasszába kellett volna befolyjni. (Élénk helyealés. Fölkiáltások: Ugy van! Ez a lényeg.)

Ez után a bevezetés után bizonyította a miniszterelnök azt, hogy a pártkasszában ily jogosulatlan megtöltéséről szó sincs, s nem volt és nem is lehetett szó.

Ime, ilyformán a Desy-féle lényegének megállapításában Lukács miniszterelnök olyan eredményre jut, illetve ugyanolyan állásponton helyezkedik, mint a vádlói, a kik azonban, ha a pártkasszába el is ismerik, a vádat magát el nem ejtik.

KÖZIGAZGATÁS.

Póttartalékosok családjainak segélyezése. A minisztertanács elhatározta, hogy az 1912—13. évben tényleges katonai szolgálatra behívott, illetve visszatartott hadserögbeli (haditengerészeti) és honvédségi nem tényleges állományú legénység gyámol nélkül maradt családtagjai összeírassanak és segélyben részesíttessenek. A segélyezendő családok részére a segélyösszegek megállapítása olyképen fog eszközöltetni, hogy azok részére *egyszersmindenkorra szóló segélyek* fognak engedélyeztetni. Ezek a segélyösszegek a családtagok száma, a tényleges katonai szolgálatban már eddig eltöltött idő tartama és az egyéb tekintetbe jövő körülmények figyelembe vételével, a segélyezendőknél különböző osztályokba történő sorolása után fognak megállapíttatni.

A miniszter Udvarhelymegye alispánjához küldött rendeletében utasítást ad arra, miszerint tétasse azonnal közhírre, hogy a fenti törvények rendelkezései alapján tényleges katonai szolgálatra behívott (visszatartott) nem tényleges állományú legénység gyámolító nélkül hátramaradt családtagjai segélyben fognak részesülni s hogy azok, akik ily segélyre szorultnak, ebbeli kérelmüket a tartózkodási hely előljáróságánál (városi katonai ügyi előadóknál) és öszeírásai hirdetmény közléstétől számított 15 nap alatt előszóval, esetleg írásban terjesszék elő. Az

összeírásra hivatott fentebb megnevezett hatóságok a náluk jelentkezőket családi, kereseti és vagyoni viszonyaikra nézve a jelentkezés alkalmával azonnal kiballgatni és a minden egyes családra nézve külön kiállítandó összeírási lapokat a bementett adatok alapján kitölteni tartoznak. Az összeírásra hivatott hatóságok a bementett adatok valódiságáról a felek által bemutatott okmányok, (katonai igazolványi könyv, munkakönyv stb.) a katonai nyilvántartás, a tartózkodási jelentkezési könyv alapján, esetleg saját belátásuk szerinti módon — de minden esetre lehető rövid úton a felesleges alakiaságok mellőzésével és gyorsan megjelentendó hivatalos vizsgálat alapján hivatalból meggyőződést szerezni tartoznak, s a valódi tényállásnak megfelelő módon kiegészített és kiállított összeírási lapokat az iránti véleményükkel is ellátva, hogy a segélyezést szűkebbnek látják-e vagy sem, a hivatalos pecséttel és aláírással hitelesítik. Minthogy az 1912., 1911. és 1910. sorozási évfolyambeli katonailag eddig még ki nem képzett s a 10 heti első katonai kiképzésre csak most behívott hadseregbeli és honvéd póttartalékosok családtagjai részére segély csak abban az esetben fog megállapíttatni, ha a behívott a törvényszerű 10 heti első katonai kiképzési időn túl is visszatartatott tényleges katonai szolgálatban — ennél fogva a járási tisztviselők (városi tanács) az említett sorozási évfolyamokba tartozó, s katonailag már előbb kiképezve nem volt póttartalékosok családtagjairól szerkesztett összeírási lapokat az illető kiegészítő kerületi (honvéd kiegészítő) parancsnokságokhoz oly felkéréssel tartoznak azonnal áttenni, hogy az összeírási lap hátulján igazolják azt, hogy az illető póttartalékos 10 heti katonai kiképzési ideje minden napon járt le vagy jár le, s ezen időn túl tényleges katonai szolgálatban visszatartatott-e s az ekként kiegészített összeírási lapokat postafordultával küldjék vissza. Ezen igazolás ott, a hol a helyi viszonyoknál fogva a lehetséges, a kiegészítő parancsnokságoktól rövid úton szóbelileg (esetleg telefon útján) is beszerezhető. A felterjesztett összeírási lapok a segélyre érdemesség szempontjából meg fognak vizsgálatni, s a m. kir. honvédelmi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértéssel meg fogja állapíttatni, hogy az illető segélyezendő család a segélyösszeg nagysága tekintetében milyen osztályba sorolható.

Az oklándi választást kitűzték. Udvarhely megye központi választmánya febr. 20-án Dr. Paál Árpád h. elnökletével tartott ülésében intézkedett, Heltai Ferencz lemondása következtében, az oklándi kerületben megjelent képviselőválasztás iránt. A választmány a választás napját március hó 6-ikára tűzte ki, s elnökül Kisgyörgy Sándor esperest, jegyzőül Zayzon Zoltánt választotta meg.

Tekintettel arra, hogy a kerület választóinak a száma az 1500-at meghaladja, a központi választmány a szavazatok beszedésére két küldött séget alakított, melyek előtt az alábbi beosztás és sorrend szerint kell az egyes községeknek leszárvazniok.

I. számú szavazatszedő küldöttségi csoport: Választási helyiség: a község háza. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Kisgyörgy Sándor választási elnök, jegyző Zayzon Zoltán. E csoporthoz tartoznak: Oklánd, Erked, Homoródbene, Homoróddaróc, Lővéte, Magyarhermány, Kiszaboz, Bibarcfalva, Bardocz, Erdőfüle, Olasztelek, Székelyszárdobos, Vargyas, Felsőrákos, Homoródmalmás községek.

II. számú szavazatszedő küldöttségi csoport: Választási helyiség: a községi vendéglő nagyszoba. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Pál Ferencz, jegyző Unger Tibor. E csoporthoz tartoznak: Karácsonyfalva, Homoródujfalu, Székelyszombor, Árvátfalva, Patakfalva, Miklósfalva, Székelyderzs, Székelymuzsna, Jásfalva, Székelydalya, Bágy, Ége, Ábránfalva, Petek, Homoródszentlászló, Telekfalva, Kénes, Gyepes, Sándortelke, Homoródrömete, Kányád Homoródszentmárton, Abásfalva, Homoródkeményfalva, Lókod, Homoródszentpál, Homoródszentpéter, Városfalva, Jánosfalva, Recsenyéd községek.

A választási elnökül megválasztott Kisgyörgy Sándort akadályoztatása esetén Pál Ferencz küldöttségi elnök fogja helyettesíteni. Továbbá megválasztotta még a központi választmány helyettes elnökül: Demeter Déneket és Dr. Máthé Istvánt, helyettes jegyzőül: Jancsó Gyulát és ifj. Kisgyörgy Sándort. A helyettes elnököknek és jegy-

zőknek az egyes küldöttségekhez való beosztása iránt a választási elnök fog intézkedni. A választási rendre nézve azon sorozat szolgál irányadóul, melyben az egyes szavazatszedő küldöttségi csoportba osztott községek egymásután következnek. A választást a választási elnök a kerület székhelyén március 6-án reggel 8 órakor fogja megnyitani.

Az 1914. évi képviselőválasztás névjegyzéke. Az 1899. XV. t. cz. 145. §-a értelmében a jövő évi képviselőválasztók névjegyzékének összeállítására vonatkozólag március hó első napjaiban kell a központi választmányoknak a kezdő intézkedéseket megtenni. Evégett Dr. Paál Árpád főjegyző a választmány ülését március hó 3-ik napjának délutáni 3 órájára, a vármegyeház kis tanácstermébe egybehívta.

Székelyvárság és Telekfalva. Udvarhely megye törvényhatósági bizottsága múlt év tavaszán tartott közgyűlésében a vármegyei szervezési szabályrendelet módosítása rendőn, Telekfalva községet a bomoródi járásból az udvarhelyi járásba, Székelyvárság községet pedig az udvarhelyi járásból a parajdi főszolgabírói járásba csatolta át. A vármegyei szervezési szabályrendeletnek ezt a részét a belügyminiszter a napokban kelt leiratával jóváhagyta. A szabályrendeletnek ez az intézkedése alapján április hó 6-ikától kezdődőleg Telokfalva község az udvarhelyi főszolgabírói járáshoz, Székelyvárság község pedig a parajdi főszolgabírói járáshoz tartozik.

Vasutunk érdekében.

— A minisztereknek átnyújtott memorandum —

Székelyudvarhely, febr. 28.

Udvarhely és Csik vármegyéknek a Héjjasfalva—székelyudvarhelyi, illetve a székelyudvarhely—csikszereadi vasut kiépítése ügyében eljáró küldöttségek munkájának eredményéről a mult alkalommal beszámoltunk. A kérdés fontosságára való tekintettel érdekesnek tartjuk itt közölni azt a memorandumot, melyet a küldöttség szóbeli a miniszterelnöknek, illetve a kereskedelmi és pénzügyi minisztereknek átnyújtottak.

— A magyar fajlétfenntartásának kérdése — úgy mond a memorandum — közgazdasági téren fog oldolni. E közdelem tapasztalható egész Magyarországban, az Erdélyben már ott állunk, hogy az elszigetelten élő szélesség már halálutját vívja. Minden talpalatnyi földért véres harcot kell megküzdenie.

Fájdalommal látják Csik és Udvarhely vármegyék törvényhatóságai, hogy e válságos időkben a Székelyföld közgazdasági érdekei elhanyagoltak és régóta szentesített törvényünk sem hajtatik végre.

Nevezetesen az 1895. VII. t. cz. 1. §-a kimondja, Sepsiszentgyörgyön át Szászrégenig vezető vasútvonal kiépíttessék. Kimondja továbbá, hogy a fővonalból kiágazólag Gyimes ország határáig és Székelyudvarhely vasut állomásáig szárnyvonalnak „az érdekeltségi hozzájárulások felhasználásával államköltségen leendő megépítése ezennel elrendeltetik” (1895. VII. t. cz. 1. §-a.)

Köztudomásu, hogy e törvény csak részben hajtott végre, mert a fővonalból kiágazó és Székelyudvarhely vasut állomása vezető szárnyvonal még ma sem épült ki. Nem csak a fent idézett törvény nem hajtott végre, hanem a marosvásárhelyi kereskedelmi és ipar kamarának 1909. évben ez ügyben történt felirata oly értelmű elintézését nyert, hogy nevezett vasútvonal megépítését pénzügyi szempontból nem tartják rentabillának.

A tizenhét év előtt hozott törvény óta a Székelyföld gazdasági viszonyai alig változtak, de minden bekövetkezett változás szűkebbé és szűkebbé teszi a fent idézett törvény végrehajtását.

Eppen ezért Csikvármegye törvényhatósága eminens gazdasági, kulturális és faji kérdéseket alapon való, tisztán „pénzügyi” elbírálásánál említett módjában belenyugodni nem tud

és ezért Udvarhely vármegye törvényhatóságával együtt, közös küldöttség útján, tiszteletteljes emlékirattal fordul Nagyméltóságodhoz az iránt, a Csikszereada—székelyudvarhelyi kiváló fontosságú vasútvonal megépítését az 1895. évi VII. t. cz. alapján elrendelni, illetőleg az építési tőke folyósítására törvényhozási felhatalmazást kérni méltóztatásuk.

E kérés mérlegelésénél legyen szabad felhozni a következő fontos közgazdasági és stratégiai jelentőségű indokainkat:

A 30 év óta megépített Héjjasfalva—székelyudvarhelyi h. é. vasut Székelyudvarhely állomása a vasuti közlekedés szempontjából holtponthoz jutott, mert nem lévén folytatása, semmi forgalmat sem bonyolít le, helyi forgalmán kívül. Székelyudvarhely a holt pontból nem fog kimozdítani a szentesítés alatt álló Kolozsvár—Marosvásárhely—Parajd—Székelyudvarhelyi h. é. vasut megépítése után sem.

Megoldás csak úgy képzelhető el, ha a Héjjasfalva—székelyudvarhelyi h. é. vasut természetes folytatása Csikszereadán át Gyimes felé csatlakozást nyer.

E csatlakozás folytán Bndapest—Adjud (a román királyi vasutak csatlakozó állomása) egyenes összeköttetésbe jutna. Ez összeköttetés Budapest—Héjjasfalva—Gyimes—Adjud 868 km. míg Budapest—Predeal—Polesti—Adjud ma 1030 km. Tehát a keleti transitó forgalom 162 km.-rel rövidebb utat talál. E rövid ut tehermentesíti az amugy is túlterhelt és sok üzemművel járó predeal-i vonalat.

Csikvármegye óriási erdőbirtokai, valamint Háromszék vármegye kihasználás alatt álló erdősegei nem terhelnek tovább a Brassó-predeal-i, valamint a székely körvasutat, hanem 115 km.-re rövidebb úton érik el a Tóvia állomást. Ez ut megrövidülés már Csikszereada Héjjasfalva viszonylatban jelentkezik. A mai szendragaság idején nem lehet közömbös az államvasutakra sem, hogy Háromszék- és Csikvármegye üzvolgyi erdősegeit 115 km.-rel hosszabb úton szállítja-e. De nem közömbös Csikvármegye közgazdasági életére is, hogy az államvasutak új személy és teheráru díjszabása értelmében 120 km.-különbötést fizet, minden rakományra és minden utazó személy után. Az új tarifa bénító hatását méltányosnak találjuk utróvidüléssel ellensúlyozni. Mert bizonyos resignációval kell megállapítanunk, Magyarországon bármely városával összehasonlítva, hogy legrosszabb és legdrágább ma az ut Budapestre Csikszereadtól. Gazdasági és kulturális téren való nagyfokú elmaradottságunkat is jórészt e mesteregesen is táplált nagy távolságnak köszönhetjük.

Igen fontosnak tartjuk továbbá azt a körülményt is, mely az 1895. évi VII. t. cz. alkotásánál bizonyára már figyelembe vétetett, hogy Csikvármegyében, mint Romániával közvetlenül útköz határreli vármegyében, az egész határ a megye vonalán igen nehezen közelíthető meg, a mi stratégiai szempontból nagy nehézségeket idézhet elő. Ez időszert a gyimesi országhatárra egy esetleges koncentráció igen sok időt venne igénybe és számtalan akadályba ütközne, míg a székelyudvarhely—csikszereadi vasut kiépítésével stratégiai szempontoknak is a legteljesebb mértékben elég lenne téve.

De nem hagyhatjuk említés nélkül faji momentumainkat sem. Magyarország két legmagyarabb vármegyéje, Udvarhely és Csik, a Hargita hegylánczától teljesen el van különítve. A magyarság és szigetei csak úgy maradhatnak fenn és teljesíthetik a magyar faj fenntartásának misszióját, ha szigeteit minden eszükkel összekapcsolhatunk. csak így fejlődhetik ki közöttük a kulturális és közgazdasági életnek közönsége, mely a magyarság keleti védbástyáját megerősítheti. Ma a legújabb népszámlálás szerint Udvarhely, Háromszék és Csik megye alsziki járásának népessége az utolsó 10 év alatt alig 1% kal szaporodott. Éppen e részek esnek legelőször áldozatul a felgyomló idegen fajnak, ha nem segítünk a tizenkettedik órában. Székelyudvarhely és Csikszereada, Udvarhely megye népos Hargita alatti községei, Szent-

keresztbánya kibaszólatlan vasércbányái, Lővété földfesték bányái, Homoród, Dobogó, Hargita meséje hatású fürdők, mind belekerülnek a közforgalomba. Az építési munka tőkét visz a nép közé és munkára szoktatja a munkától elszokott székelységet. A munkaalkalmak csökkentik a romániai kivándorlást.

A Székelyföld a merőben közgazdasági téren való harc megküzdésére, eszközei elégtelensége miatt, képtelen. E fajfontartó harcában legnagyobb mértékben rá van szorulva a kormány jóakaró támogatására.

Ezért kéri sürgősen az 1895. évi VII. t.-cz. oly értelme végrehajtását, hogy az abban kifejezett székelyudvarhely—csikszerepai 60 km. hosszú szakasza megépíttessék. E megépítés azonban fél munka volna a héjaasfalva—székelyudvarhegyi h. é. vasút 34 km. hosszú vonalának államosítása nélkül. E munkálatok végösszege az államvasutak előzetes számítása szerint 28 millió koronára rugna, mely összeg a hozzá fűződő gazdasági, stratégiai és nemzeti érdekek képest, szükséges és hasznos befektetés lesz.

Végül legyen szabad felemlitenünk, hogy a székelyudvarhely—csikszerepai vasútvonal kiépítését kérelmezték csak a legutóbbi 1912. évben is Csik és Udvarhely vármegyék törvényhatósági bizottságai, Csikszerepa és Székelyudvarhely városok képviselőtestületei, a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara, a nagyszombeni hadtestparancsokság, a Székely Társaságok Szövetségének 1912. évben Csikszerepán megtartott kongresszusa, és végül a két vármegye főispánjai és alispánjai.

Most pedig Csik és Udvarhely vármegyék törvényhatósági bizottságainak, valamint Csikszerepa és Székelyudvarhely városok képviselőtestületeinek egyesített küldöttsége kéri Nagyméltóságodat, hogy a nagyfontosságú vasútvonal kiépítését elrendelni, illetve a szükséges építési tőke folyósítására törvényhozási felhatalmazást kérni méltóztatásáért.

HIREK.

Székelyudvarhely, márcz. 2.

Létesítsünk tisztviselő telepet.

— Reflexiók. —

A székelyudvarhelyi tisztviselő lakásvizsgálóinak tarthatatlan helyzetét mi sem bizonyítja jobban, mint e kérdések aránylag rövid időközben való visszatérése. Visszatér, mert nem periodikus társadalmi baj, hanem egy állandó és lassú biztonsággal emészto kór, mire itt egyáltalán nem lehet ráhuzni: ha ma rajtam, holnap rajtad. Mindannyian érezzük és mindannyian a bizonytalanságban élünk, kellemetlenkedünk.

Akinek (boldog balandó) van 900—1000 kor. lakásra valója, az ideig óráig még menekülhet az örökös kellemetlenségektől, de csak ideig óráig, mert nem is kéltöt, hanem csak egyet fordul az öreg föld a már a 900-ból 1000, az 1000-ból 1200 kor. lesz a lakásból s ha nem akar az illető kölcsönhöz folyamodni, fel kell szedje a sátorfát s gyerünk tovább. De hát ilyen boldog balandó nem igen sok van itt nálunk, ám van olyan bőven, kiknek 600—800 kor. kell fizetnie azért a lakásért, melyért ezelőtt csak pár évvel 300—400 K lakbért adott. A lakásbér élvezete pedig akkor is annyi volt, mint ma, mikor a fizetésből kell pótolnia a drága lakásokot.

Hát adjunk igazat a tulajdonosoknak, mikor azzal állanak elő, hogy megdrágult minden, tehát a lakásnak is drágának kell lennie. De nekünk aztán ki ad igazat, mikor azt mondjuk, hogy ebben az emészto drágaságban sem a fizetés, sem a lakásbér nem elég. Az emelési hajlam a kenyér-adónál nem mutatkozik olyan mértékben, mint a lakástadó gazdánál. A rendszer itt már szokásává vált. A fizetés öt évenként, a lakásbér illetmény 15 évenként, sőt 20 évenként alig 80 koronával, de a székelyudvarhelyi lakások lakásbére minden második évben 100—200 koronával emelkednek.

Aki fedezheti a különbözetet váltó adósságból, az birja, de sokkal több a letörtek % a, kik mielőtt megismernék a várost, már tovább állítanak. Igaza van tehát a czikk íróinak, hogy a tisztviselő kivándorlásának egyik okozója a lakásmielőtt.

Ezzel a tarthatatlan állapotokkal szemben megbámulni való énnék a városi tisztviselő osztálynak mintaszerű nemtörődőmege is. Ugy nézünk ki, mintha mind Pató Pálok volnánk. Vagy ez, vagy a nyomasztó helyzetben való megfásultság: az életnek valóságos leigázása az, mely némává tesz minden tisztviselőt s százéltű éket ver a társadalmi életviszonyok közé. Így vagyunk általában országban két tábortban: az egyik beleéli magát a helyzetbe s játsza a képmutatóságot, a másik panaszkodna, de nincs kinek és lassan vérzik el, szenved, akkor, mikor joggal odasughatná az előbbi felé: „Mit busulsz konyeres, mikor semmid sincsen”.

Akár elcsigázódással járó megalkuvás, akár a példás nemtörődőmege legyen a tisztviselő osztály jellemzője, még sem volna megengedhető és nem bocsáthatjuk meg magunknak azt az egyetlen mulasztást, mit saját magunkkal szemben elkövetünk, hogy mikor Székelyudvarhely már egy éve jogalappal bir a IV. lakbérosztályú városok közé való sorozásra, azt egyetemesen nem kérjük, sőt még szórványosan sem hallatjuk szavunkat... Ez a mulasztás a mi bűnünk. A bünt pedig sem a megalkuvás, sem a nemtörődőmege nem menti. Lakásbér illetményünk emelésére nemcsak a természetes, de a törvényes jogalap is meg van. Senkit se terhel a mulasztás, csak minket.

A fennálló tarthatatlan állapotokat a lakásbiány okozza. Nincs lakás. Ha alkalmas lakást találunk évekre menő keresés után s a házigazdával való komázás folytán kitessekeljük onnan tisztviselő társunkat, még meggy valahogy, ha haraggal, kellemetlenséggel is. Lássa más, mit csinál. Így tápláljuk az odium vérkeringését akkor, midőn a tarthatatlan helyzetet segíteni igazán módunkban áll.

A tisztviselő telep létesítése semmi akadályokba nem ütközik. Baj, hogy a feltételek hamarabb rendelkezésünkre állnának, minél az akarát. Nem kellene több, mint 30 családfőből álló konzorcium s a városoknak ez az újabb betegsége meg lenne operálva.

A tisztviselő telep létesítésénél nem ezt a válságos gazdasági időket kell tekintünk, hanem a normális viszonyokat. Ha Székelyudvarhely a IV. lakbér csoportba tartozó városok közé soroztatik, hiszen tán felébredünk és szót emelünk érte s megtörténik jogos kívánásunk kielégítése, akkor a 15 éves szolgálattal bíró középviszonyú tisztviselőnek is meglesz az 540—600 kor. lakásbér illetménye, ami oly méretű annuitásos kölcsön törlesztésének felel meg, amiből 2 szoba, konyha, kamra, pince s a szükséges mellék helyiségekből álló lakás felépíthető és megerőltetés nélkül törleszthető. Magasabb összegű lakásbérrel kiterjedtebb lakások és telkek létesíthetők, természetesen hosszabb idejű annuitásokkal.

Az első lépés a czél felé: a széthullott örök tömörülése egy tisztviselői egyesületbe az érdekek védelmezése és munkálása végett. Itt készíttetnek elő és érleltetnek meg a telep eszméje s elkészülünk a tervekkel mire a gazdasági viszonyok rendez medrükbe térnek. Csak egy parányi akarat kell a tisztviselők részéről s 2—3 év alatt a modern tisztviselői városrészben találkozhatunk egy mással derűsebb arczattal, megelégedett lélekkel.

Foglaljuk össze amit lehetvényben irtunk. Bajaink orvoslására szükséges 1. egy tisztviselői egyesület, 2. hogy ebből a tisztviselői egyesületből a tisztviselők egyeteme a városnak a IV-ik lakbér csoportú városok közé soroztatását követelje s a tisztviselői érdekeiért mindig részen álljon, 3. az emelkedett lakberek terhére 30—50 családfőből álló konzorcium létesítése a telep felépítése végett és 4-szer kevesebbet panaszkodjunk, többet cselekedjünk. 7.

Br. Eötvös József emlékünnepe.

A XIX-ik század legnevezetesebb pedagógusa és magyar államférfia emlékezetének szentelt az Udvarhelyvármegyei Népevelési Egyesület febr. hó 22-ikén, Székelyudvarhelyen. a nagy pedagógushoz valóban méltó és magasztos ünnepet. Az egyesület az ő nagyratörő, örök idealizmusából született, intencziói szerint működött, s most mikor a vajudó kor kibővített keretű működést szab olébe, munkába állás előtt az ő soha el nem muld eszméiből rakja a bazafias munka fundamentumát. Gondolatai, hazafiai aggodalmai sujtó korbácsütései voltak az 50-es évek során szétfoszlásnak induló nemzeti életünknek; tetemre hívott eszméitől és mélységes idealizmusából tüzet fog a mostani öszó anyagias világ, hogy ne legyen tovább adventi szózat a milliók vágya, reménye.

— Megváltozott világnézetek kartácsai alatt, forgó viszontagság járna alatt nyögünk, szözlött *Illyk* Miklós az egyesület elnöke a vármegyehez nagytermét zsufolásig megtöltött díszes és előkelő közönséghez, midőn megnyitójában a beteges, öszó társadalom sebeit gyógyító Eötvös eszméire rámutat. Megemlékezik a korát 50 évvel megelőző nagy pedagógus irodalmi, politikai működéséről s az ünnepélyes közgyűlést megnyitja. Megnyitás után a gazdag és változatos műsort a székelyudvarhelyi középiskolák egyesített zenekara vezette be *Saja* Antal zenetanár Rapozodikus nyitányával, a szerző dirigálása alatt, ezt követte a *Molnár* Vilmos patakfalvi köz. tanító felolvasása *Baró Eötvös József* és a demokraczia czimnel. A ref. kollegium ifjusági énekkara *Saja* Antal tanár vezetésével Csokonai dalokat adott elő, mire *Szabó* Mózes rugonfalvi tanító szavalt a nagy hatású *Minke Béla* „Eötvös József br. emlékezeté” költeményét. A székely dalegyet Hoppe R. Daloljatok cz. darabjával *Horváth* József karnagy vezetésével alatt magával ragadta a közönséget. A mindinkább fokozódó érdeklődéssel kísért műsor gerinczét *Bíró* István reális. tanár emlékbeszéde töltötte ki, mire újra a középiskolák egyesített zenekara *Saja* tanár vezetésével adott elő remek szép magyar ábrándokat „Vár és kunyhó” Eötvös J. költeményét *Dr. Burnáz* Irméné szavalt a igazi átérzéssel és nagy hatással, mire az ünnepélyes közgyűlést *Illyk* Miklós elnök bezárta. A székelydalárda énekelte el még a himnust és a közönség szétoszlott.

Az ünnepély ugy az egyes pontjaiban, mint egészében remekül sikerült s az elismerésre a rendezőség, valamint a szereplők méltán részolgaláltak.

Az egyesület pedig ezen fellépésével megnyerve az intelligens közönség meleg rokonszenvét, Eötvös eszméinek lángugárijából halad kitűzött útjain s tanítja a népet remélni, binni és imádkozni.

Kitűzték a sorozást. Az 1913. évben kiállítandó ujonczok megajánlásáról szóló 1912. évi LXX. t.-cz. alapján a honvédelemügyi miniszterium elrendelte az ideí sorozást. A hivatalos lap napokban megjelent száma közli az összes illetékes hatóságokkal a sorozás előkészítésére és végrehajtására vonatkozó rendeleteket. A miniszter utasítja a hatóságokat, hogy az ujonczozási hirdetményeket minél hamarabb közlégről-közlégre kifüggeszték, hogy az ujonczállítás határideje kelőleg közhírré legyen téve. Ezen miniszteri intézkedés alapján Udvarhelymegye alispáni hivatala a sorozás rendjét a következőleg állapította meg:

1. Székelykereszturi sorozó járásban 1913. évi márczius hó 1., 3., 4. és 5. napjain.
2. Homoródi sorozó járásban 1913. évi márczius hó 7., 8., 10. és 11. napjain.
3. Udvarhelyi sorozójárársban 1913. évi márczius hó 13., 14., 17., 18., 19. és 26. napjain.
4. Székelyudvarhely város sorozó járásban 1913. évi márczius hó 27. én.
5. Parajdi sorozó járásban 1913. évi márczius hó 29. és 31. én.

Konferenciabeszédek. Amint értesülünk *Szentiványi* Károly rátóti prépost Gr. *Majláth* püspök megbízásából az itteni Oltáregyesület és férfiak számára a jövő hét folyamán a róm. kath. fiúnevelő intézet kápolnájában konferenciabeszédeket fog tartani. A beszédek idejét a prépost ur fogja megállapítani, ami a plebániái templom és a fiúnevelő kapuján lesz kifüggesztve.

A Nőegylet közgyűlése. A székelyudvarhelyi Jótékony Nőegylet rendez évi közgyűlése a múlt vasárnap, február hó 23-ikán délután folyt le a vármegyei ház kistermében. *Homolay* Lajosné elnök rövid, de szíveshöz szóló kis beszédben köszönvén meg a múlt közgyűlésen résztvevő elnökök választatását és a jó Isten segédelmét kérve az egylet további működéséhez a közgyűlést megnyitotta és sajnálattal hozta tudomására, hogy *Bió* Sándor egyleti pénztáros jelölését a közgyűlésen nem teheti meg, hanem a számadásokat hirtelen utján fogja nyilvánosan megejteni, ha ezt a közgyűlés elfogadja. Közgyűlés hozzájárult. Ezután *Dr. Gönczy* Gábor titkár egy pár humoros szóval köszönte meg titkárrá választatását, röviden eszterelte az egylet múlt évi működését s felhívta a közgyűlés figyelmét arra, hogy a Nőegylet jövő évben a városi szegény, árva és állami gyermekeknek necsak anyagi felségelését tartva szemelőtt, hanem — a szokásos és szép eredményű karácsonyfa ünnepélyekhez hasonló, gyakrabban rendezendő ünnepségekkel, gyermek összejövetelekkel, — azokkal a szerencsétlen gyermekeknek a felkérése is hatni igyekezzék és ilyen uton jutassa őket egy kis örmözhöz, egy kis szeretetérzéshez, amiből nekik tán a szárazkenyérnél is kevesebb jut osztályrészül. Az öszi választmányi ülésén ideiglenesen beiktatott rendező elnökséget *Esetegár* Bálintné, *Mezey* Nelliké és *Salamon* Bélát, a közgyűlés eddigi buzgó működésük elismerése mellett, tisztukben véglegesítette. A segélyért folyamodók kérvényeinek elintézése után, elnök előterjesztette, hogy a választmány márczius hó 1-re tea-estély rendezését, amire az előkészületek meg is tétettek és márczius 23-ikára működvelő előadás rendezését határozta; az előkészületek az utóbbi mulatságra is folyamatosan vannak. Aztán bejelentette, hogy a tea-estély részére a *Törlei* pezsgő gyár 25 üveg pezsgőt ajándékozott, mit a közgyűlés jkvi köszönet mellett vett tudomásul, megbizva az elnökséget ajándékozónak az egylet hálas köszönetét levél utján is kifejezni; a *Ganz-féle* V. R. T. részéről az estély céljára szolgáló villanyvilágítás díjának 20% bani elengedését szintén köszönettel vette tudomásul a közgyűlés. Végül egy néhány tagfelvétel után a közgyűlés véget ért.

Az agyagfalvi réten emelendő székelyemlék végrehajtó bizottságának elnöksége intézkedett, hogy a bizottság a jövő hét folyamán értekezletre jöjjön össze. Az elnökségnek az ugyanis a szándéka, hogy az emlék kivételére nézve már most döntson a bizottság, mivel semmi kilátás nincsen arra, hogy a bevezetett, azonban teljesen szünetelőben levő gyűjtést, erdmennnyel lehetne újból megújítani.

A vívőversenyt ma délután 6 órakor a Budapest-szállóban tartják meg *Szánthay* Foreucz vívőmester tanítványai. A verseny iránt, mely adadémiával van összekötve, széleskörű az érdeklődés, s így bizonyára szép és előkelő közönség fogja végig nézni az érdekesnek ígérkező mérkőzéseket. A versenyre a belépő díj személyenként 2 K, diákok 50 fillért fizetnek.

A törvényhatósági tiszti orvosok pecsétje. A belügyminiszter elrendelte, hogy a vármegyei tiszti orvosok 1913. évi május hó 1-ától napjától kezdődőleg minden oly iratot, mely hivatalos jelentés vagy levelezés jellegével nem bír, hanem okirat jellegű (hivatalos bizonyítvány), saját külön hivatalos pecsétjükkel lássák el. A vármegyei tiszti orvosok hivatalos pecsétjét egysegesen akként állapította meg a miniszter, hogy a vármegyei cziperének alkalmazása mellett a következő: „N. N. vármegyei tiszti főorvos”, illetőleg „N. N. vármegyei N. N. járásának tiszti orvosa” kóriratot tartalmazza.

A munkás és oselédségély pénztár intézményének és ennek keretében a földmivessék nyugdíja ismertetésére, mint jelentettük, *Sebesi* alispánnépüléssel szűkegségnek látja, hogy a Sebesi-körú és eredményes mozaalom induljon meg a vármegyében. Evégből magához a pénztárhoz fordult, hogy a népszertüldő előadások tartására ide alkalmas előadókat küldjön. A megkeresésre most utjabban a pénztár igazgatója *Fáy* Gyula cs. kir. tanácsos arról értesíti a megye alispánját, hogy a kilátásba helyezett előadást márczius hó 11-ikén délelőit 10 órakor a vármegyei ház kistermében tartják meg, amikor az orsz. gazd. munkás és cselédségélypénztár részéről *Dr. Coettler* miniszteri titkár tart előadást.

A róm. kath. egyházközség az egyháztanács és inkolaszék tagjainak választása végett f. hó 9-én (vasárnap) d. e. 11 órakor a róm. kath. főgimnázium tornacsarnokában közgyűlést tart.

Az Iparfejlesztő-bizottság ülése. Udvarhelyvármegye iparfejlesztő-bizottsága 24-ikén *Ugron* János főispán elnökletével ülésezett. *Dr. Majláthy* Miklós előadó referálása alapján a bizottság tudomásul vette, miszerint a bizottság azon kérését, hogy *Derzsi* Dénes asztalos segélyben részesíttessék, a miniszter visszaküldötte azzal az indoklással, hogy az ilyen irányú segélyezések az iparfejlesztési politikának nem felelnek meg. A bizottság *Korondi* Oláh András ipari tanfolyamot hallgató részére eddig adott évi 100 K. segély folyósítását a minisztertől kérni fogja. *Eleméri* Pap Károly müncheni lakos szöveg-szöveg és gyapju feldolgozó azon kérését, hogy egy Székelyudvarhelyen felállítandó gyár létesítéséhez a bizottság 2000 K. segélyt adjon, fedezet hiányában elutasították. A kereskedelmi és iparkamara azon megkeresésére, hogy milyen ipari tanfolyamot volnának itt rendezendők, a bizottság előadót megbizta, hogy a városi iparhatósággal egyöntetűen járjon el. Tudomásul vették, hogy *Haller* János gróf a bizottság volt elnöke a bizottságot illető számadásokat és iratokat jegyzőkönyvileg az alispánnak átadta. A miniszter azon leiratát, hogy az iparfejlesztés terén egységes eljárást tart szükségesnek, ugyszintén *Bernády* György főispánnak az értesítését, hogy iparfejlesztési miniszteri biztosul kineveztetett s szolgálatait felajánlja, a bizottság tudomásul vette, egyben felirattal fordul a miniszterhez, hogy az évente eleddig folyósított 2000 K. segélyt, a folyó évre is engedélyezze. *Kelemen* Rezső czipész-mester és *Derzsi* Árpád bádogos szerszám adása iránt beadott kéréseit, felterjesztik a miniszterhez. Végül a kolozsvári vasutigazgatóságot határozta megkeresni a bizottság, hogy a megye területén háziiparilag termelt vesszőseprűt beszerzésénél figyelemre méltatni sziveskedjék. Ezzel a gyűlés véget ért.

Pap beiktatás. Énlaka község közönsége márczius hó 9-ikén fogja új lelkészét, *Pap* Zsigmondot hivatalába ünnepélyesen beiktatni. Ez alkalomból az énlaki Ifjúsági egyesület márczius hó 9-én a község háza nagytermében színelőadással egybekötött jótékonycélu táncvigalmat rendez, mikor a működvelők társasága *Csizmadia* mint kísértel népsziművet adja elő.

A kártékony rovarok irtása. A földmivélségügyi miniszter a gyümölcsfák kártékony rovarainak irtása tárgyában a törvényhatóságokhoz rendeletet intézett. A rendelet különösen kiemeli a gyümölcsfák kártékony hernyói, cserebogarak, marakkói sáska, vértetű, darázsok és répa pusztító bogarak irtását. Közli az egyes rovarok irtási módját s az ellenőrzés kivételét. A hivatalos eljárás a községi előjárások kezébe van letéve, kik kötelesek rovarkár esetén a m. kir. rovarügyi állomás közbenjöttével az irtást egyesült erővel hajtani végre. Külön rendeletben fordult a miniszter a gazdasági tudósítókhoz s felkérte őket, hogy ahol a kötelező rovarirtás körül mulasztásokat tapasztalnak azt közvetlen hozzá sürgősen jelentsek be. A rovarirtást illető rendelkezések évről-évre szigorubbak, ami lehetővé fogja tenni a káros rovarok rendszeres irtását.

Jóváhagyott ssabályrendelet. A m. kir. földmivélségügyi miniszter Udvarhelyvármegyének a szarvasmarha, sertés és juhtenyésztéséről újra alkotott szabályrendeletét 123207—1912. sz. alatt a bemutatási záradékkal ellátta.

A kúsmódi ifjúság a múlt vasárnap úgy anyagilag, mint erkölcsileg szépen sikerült működvelő előadás rendezett *Fülöp* Árpád tanító vezetése mellett. Ide vonatkozólag a következő sorok közlésére kerettünk föl: Azoknak, kik felül-fizettek legmélyebb köszönetünket szintén ezuton kívónjuk kifejezésre jutatni és nyugtáznai. Felül-fizettek: *Korondi* Sándor Kolozsvár 8*80 K. *Godra* János jegyző Nagyalambfalva 3 K, *Fekete* Miklós jegyző Kőröspatak 2 K, *Jakab* Adolf kereskedő Etéd 160 K, *Csia* Kálmán lelkész Etéd 1 K, *Lőrincz* András tanító Etéd 20 fill, *Demeter* Gáspár gőzm. tul. Etéd 1 K, *Simó* Lőrincz ig. tan. Siklód 80 fill, *Simó* Béla tanító Siklód 80 fill, *Orbán* József lelkész Siklód 50 fill, *Péter* Géza lelkész Kúsmód 60 fill, *Szibán* Borbála tanítóúó Kúsmód 80 fill, *Antalfi* Istvánné Kúsmód 40 fill.

Jegyzői gyűlés és értekezlet. Az Udvarhelyvármegyei közési és körjegyzői egylet márczius hó 11-én d. e. 9 órakor a vármegyei ház kistermében *Kiss* Jenő alelnök elnökletével rendez közgyűlést tart. Ezt követőleg a vármegyei ház kistermében a földmivessék nyugdíjpénztárának ismertetése és terjesztése tárgyában értekezlet lesz.

A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. *Gálffy* István egyt. elnöknek az elnökségről lemondása tárgyában az egyesülethez intézett kérés. 3. Egyesületi pénztáros 1912. évi számadása. 4. A múlt évben Kolozsváron tartott központi közgyűlésre kiküldöttek jelentése. 5. A kir. járásbírók részére az 1894. évi XVI. t. cikkben megengedett rendbírságokai egy eltörlésének kérelmezése tárgyában szerkesztett határozati javaslat. 6. Adóügyi jegyzői állások szervezésének kérelmezése tárgyában szerkesztett határozati javaslat tárgyalása. 7. Az 1909. évi X. t.-cz. alapján foganatosítandó adóösszeírás idejére a bizottsági elnöként működő jegyzők mellé segédmunkaerő kirendelése és a jegyzők mint öszezri bizottsági elnökök napidijának megállapítása tárgyában beadott indítvány tárgyalása. 8. Az országos ügyvédszövetség átirata a jegyzői magánmunkálkodás megszüntetése tárgyában. 9. Az Ungmegeyi jegyzői egylet indítványa a családi értesítő nyilvántartása tárgyában. 10. A Békésmegyei jegyzői egylet indítványa a kamattheher vallomási iver kiállításáért szedett díjak megváltása tárgyában. 11. A Békésmegyei jegyzői egylet indítványa az orsz. közp. egyesület ügyrendjének és a Tolna-megyei jegyzői egylet indítványa az alapszabályok módosítása tárgyában. 12. Az orsz. közp. egyesület által kidolgozott és az egész országban alkalmazandó egységes magánmunkálkodási szabályrendelet tervezet tárgyában. 13. A jegyzők központi sajtóirodájára létesítésének bejelentése és a vármegyei hivatalos tudósító megválasztása. 14. *Varjas* Elemér ercsii (Fojérm.) községi aljegyző „Községi jegyzők ügye” című rőpirata. 15. Előterjesztés egyesületi tagok felvétele és törlése tárgyában. 16. Elnökválasztás. 17. Indítványok. — Az értekezlet tárgya: Az orsz. gazd. munkás és cselédségélypénztár intézményét és ennek keretében a földmivessék nyugdíjpénztárát ismerteti: *Fáy* Gyula cs. kir. kamarás, a pénztár ügyvezető igazgatója.

Disztorna. A református kollegium alsóbb osztályos tanulói márczius hó 9-én d. u. pont 6 órakor rendezik a kollegium tornacsarnokában III-ik *distornájukat*. A distornára a közönséget szívesen látjuk. Belépti díj tetzés szerint.

Szabad lyzeum f. hó 23-iki előadása nagy közönség részvételével zajlott le. *Bodrogi* Balázs vezetésével a himnusz hangjai vezették be az előadást, mit ez alkalommal is *Dr. Hoffer* András koll. tanár tartott. Az előadás tárgya a tűzhányók hegyek. Mindvégig feszült figyelem mellett a föld vulkanikus erejét, a krátereket, az egyes tűzhányók kitéréseit ismertette az előadó. Előadás után *Sprencs* Mariska szavaltá igen ügyesen *Jókai* Mór *Anna keserve* című költeményét, zajos tapsvihart váltva ki a közönségtől. Majd *Bodrogi* Balázs adott elő zenekísérettel mellett magyar népdalokat. Igen ügyesen színezett dalokat meg kellett ismételnie s lelkes taps volt az előadó jutalma. A szereplőknek *Gál* Imre biz. jegyző mondott meleghangú köszönetet s adta át a szavalónak a jutalomkönyvet *Benedek* Elek 1 drb. díszkötésű elbeszélését. Ma *dr. Borosnyay* Pál ügyvéd fog előadást tartani, *Sprencs* Mariska és *Bodrogi* Balázs adnak elő magyar népdalokat.

Műsoros estély. A sáskelyudvarhelyi áll. polg. leányiskola tantestülete és ifjusága márczius hó 8-án, asombaton d. u. 5 órakor segély könyvtára javára a Budapest-aszálló nagytermében műsoros előadást rendez. Műsor: 1. Poldini E. Vad-résza. Énekes daljáték egy felvonásban, előadja a leányisk. énekkara, zongorán kíséri Cseőn Ilus IV. polg. oszt. tan. Szólóénekesek: Vadrozza: Lőrincz Teréz; herceg: Genathaler Hilda; csaló-gány: Bibó Böske; boszorkányok, vadászok, udvar-hölgyek, spródok. 2. Zöldi M. A hangszly. Monológ-előadja Tompa Lill IV. oszt. tan. 3. Huszagyókedd. Vigjáték 1 felvonásban, írta Radnai Róza. Személyek: Kautz Hedvig, Bedő Sári, Szarka Mariska, Bagó Margit, Paál Vilma, Zárug Ida, Embery Lenke és Bodroghy Judit intézeti növendékek. 4. Grieg Eda. Solvejg dala, éneklil Lőrincz Teréz IV. o. t., zongorán kíséri Telek Antalné. 5. Robinzonok. Vigjáték 1 felvonásban, írta Makal Emil. Személyek: Csanády György 8 koll. tan., Benedek Elek 8 reál. tan. Solyomasy Lola, Pap Róza, Robonyi Piroksa, Bodroghy Ibolyka, Prunyi Gizella, Kassay Erzsi, Pap Berta, Daróczy Margit, Frank Róza, Soó Ilus varrótanf. növendékek, Szánthó Dénes 8 reál. tan., László Tibor 8 reál. tan., Groák László 6. koll. tan., Sterba Barna 8 reál. tan. 6. Élő-képek. a) Klasszikus képek: Valentiny I.: A kis művész: Dénes Teréz; Leonardo da Vinci: Mona Vanna: Dombi Eszter; Liezenmayer S.: Romeo és Julia: Csech Ilus és Pap Róza; Vigé le Brun: A művész és leánya: Tózsér Gizella és Bibó Böske; Roskovits J.: Piczi piros alma: Ujvárossy Gizella; Liotard: Csokoládés leány: Frank Róza; b) Babakirakat: Zöldág Ilona, Dolny Sári, Maráth Olga és Erzsi, Embery Piroksa, Krausz Böske, Hargita Bea, Pál Erzsi, Spanyár Tercsi, Gyarmathy Magda, Urbányi Ilona, Vajda Margit.

Vívó tanfolyam. Márczius hó 1-től, május hó 1-ig Zilahi Sebess József koll. tornatanár vívótanfolyamot nyit felöltök és tanulók részére. Felöltök hetenként kétszer kedden és csütörtökön 5 órától — tanulók 3—5-ig vehetnek részt. Tan-díj felöltöknek havi 10 K, tanulóknak havi 5 K. Jelentkezni lehet minden nap a kollegium torna-csarnokában.

Megverte féltékenységből. A megyei közkórházban ez év elején lépett szolgálatba Simó Mihály és neje Lengyel Anna. A fiatal alig huszonegy éves menyecské a múlt vasárnap délután kimenőt élvezett, azonban alig hogy haza került, már három deli katonára jelentkezett, akik Lengyel Annától, saját előadása szerint, egy beteg látoga-tására kértek utbaigazítást. Távozóban a menyecs-kével kezelt fogtak, s a férj Simó Mihály éppen hogy erre érkezett oda. Szörnyű haragba gurult felesége bizalmaskodásának láttára, hogy s szívét megerősítse, vagy bánatát borba fojtassa, avagy hogy bátorságot merítsen a továbbiakhoz, hamarjában hazulról elszaladt s csak egy kilenc óra tájban tért vissza, természetesen ittas állapotban. Az első útja feleségéhez vezetett, akivel kötekedni kezdett, s hogy a menyecske kimenekült a szobá-ból, utána ugrott s a folyósón a földre leverte, megrugdolta s ha a konyha személyzete ki nem veszi kezéből, tán bizony még komolyabb kárt is tesz az asszonyban. Az asszony így is súlyos sérüléseket szenvedett, de az izgága férj ellen, az igazgató-főorvos panaszra alapján, megindították az eljárást.

Megszökött tolvajok. Mintegy tíz napja, hogy Vasláb, csikmegyei községben, *Satolka* Já-nos és György között notórius betörő czigányo-kat a csendőrség elfogta. Még aznap, 20-ikán este csendőri fedezet mellett ide Székelyudvarhelyre hozták, hol az éjtel a rendőrségi szobában kellett volna töltésük csendőri őrizet alatt, azonban a kí-fáradt és elaludt csendőri mellől a két összelan-csolt czigány úgy tíz óra tájban megszökött. Hijában volt minden azonnal bevezetett széleskörű csendőri nyomozás, a tolvajok az éj leple alatt úgy oda lettek, hogy nyomukra akadni nem lehetett. E hét csütörtökön aztán életjel adtak ma-gukról, amennyiben Dános községben szerdán éjjel betörést követtek el. A betörés hírének nyomán itt csakhamar szájról-szájra járt, hogy a megszö-kött betörők kézrekerültek. A hír sajnos nem bi-zonyult valósnak, mert a czigányoknak még most egyelőre bottal ütök a nyomát.

Hásimulatság Bágyban. Most a hét egyik napján Zólyom Ferencz bágyi, hásimulat-ságot rendezett. A vacsora után a házi gazda, elnevezett egy kicait a korcsmába, honnan úgy tíz óra tájban lépegetett hazafelé. Nagy melepétére háza környékén egy egész rakás fiatal legényt talált, akik jobb hiányában azzal mulattak, hogy a ház kapuját — mivel bent lányok is voltak, csupa virtusból döngötték. Zólyom Ferencz szom-szédja Nagy Mózes figyelmeztette is, hogy a le-gények rég rugdossák a kaput, s arra jár a játék, hogy ki tud nagyobb rugni a kapun. Ferenczba a legények kedves mulatagán szörnyen megne-beztelt. Am még szóhoz sem juthatott, hogy fel-háborodásának kifejezést adjon, egy valamiféle szilárd tárgygyal úgy szembe vágta, hogy súlyos sérüléssel a közkórházba kellett beállítani. A szom-széd tanúsága szerint a tettesek Lőrincz Ba-lázs, Ifj. Balácsi Zeigmond és Nagy Sándor lehet-tek, kik ellen a vizsgálatot megindították.

x Apolló-Bioskop név alatt nyílik meg városunkban a legközelebb egy új modern mozgó-fénykép színház a *Barkócsy* Albert Hungaria ven-déglő nagytermében. Céljával tűzte magas nivójú előadásokkal egy a helybeli, mint a környékbeli intelligenciának kellemes szórakozást nyújtani. A vállalat vezetősége nagy sulyt helyez arra, hogy a tanuló ifjuság is látogathassa a színházat. E célból az ifjuság részére a neek megfelelő ké-ppekkel igen mérsékelt helyárak mellett külön ifju-sági előadásokat fog tartani. A rendez estélyi előadások keretében a kinoművészet és kinoiro-dalom legkiválóbb, modern tárgy darabjaival fogja a közönséget megismertetni s hogy e jó szándék mindenki meglegedésére valóra is fog válni biztosítja azt az, hogy a vállalat vezetője oly elismert szakember kezébe van, aki az ország legelőbb hasonló műintézetének a budapesti Apol-lónak kötelekébe tartozik.

A Hungária éttermében naponta és kizárólag csak ott frissen csapolt Salvador-sör.

KÖZGAZDASÁG.

A székelykereszturi gazdanapokról.

Az Udvarhelymegyei gazdasági egyesület bikakiállítását megelőzte febr. 27-én, a Walter-féle nagyteremben rendezett gazdaggyűlés, melyen az O. M. G. E. felkérésére Dr. Pater Béla kolozs-monostori gazdasági akadémiai igazgató tartott Székelykeresztur és vidéke gazdaközönsége előtt érdekes előadást a gyógynövények természetése, száraztása és értékesítéséről.

A mindvégig érdekes előadásban ismertette az Igazgató a gyógynövények természetésének a történetét, majd az ide vonatkozó hazai kísérleteket, a hazai gyógynövényekre vonatkozó chemiai elemzéseket, melyek eredményeként constátálta, hogy a hazai gyógynövények között vannak, melyek értéke a legelső helyet foglalja el, vannak, a melyek a sorban 3—4-ik helyen állanak, tehát még sok nemzet gyógynövényének az értékét fel-lülmulják, ép ezért, mert a kereslet élénk, érde-mes a kizsáradás természetésével foglalkozni. A másfélórás előadás után a közönség a tanár urat lelkesen megjelente. Majd az egyesület alelnöke *Ugron* Zoltán képviselő szólott a közönséghez, megköszönte az igazgató tanulságos előadását, s buzdította a tanítóképző intézet növendékeit, hogy jövő élethivatásuk teljesítése közben mutassanak jó példát e téren a gazdaközönségnek.

A bikakiállításra felbajtott 7 nagytenyésztő 36 drb, 66 kistenyésztő 89 drb, 9 község 9 drb, összesen 134 drb magyar erd. fajta bikát, 21 kistenyésztő 22 drb szopós borjas tehenet, 10 kistenyésztő 11 drb három éves és 16 kistenyésztő 20 drb két éves üszöt. Felhajtottak még 13 drb különböző fajta nyugati bikát.

Az állami bikadíjakat 300, 250, 150, 70, 70, 50, 30, 20 K-t nyerték: A radnoti uradalom, *Ugron* Zoltán, *Vég* Gyula, *Pap* Z. Endre, *Bár-csny* Gyula, *Gr. Somsich* Tihamér, *Gálfalvi* Já-nos, *Szakács* Mózesné, és E. G. E. 200 K-ás dí-ját *Gyárfás* Endre és az O. M. G. E. 100 K-ás díját *Szöke* Károly bikái.

A községi bikák részére kitűzött 50, 40, 30, 20 K kirendeltégi díjat kapták: Nagyalambfalva, Székelykeresztur, Bözöd és Kisassolyos bikái.

Az 50 K és az O. M. G. E. ezüst érmét, 40, 30, 25, 15 K államdíjakat, továbbá a 10 K egyesületi tehén díjakat elnyerték: *Fekete* Pál, *Varga* Sándor, *Kovács* Károly, *Veres* Mózes, *Firtos* Gergely, *Varga* Mózes szopós borjas tehenei.

Az 50 K és O. M. G. E. bronzérmét, továbbá 40, 30, 25, 15 államdíjakat úgy az egyesületi 10 K üsződíjakat *Nagy* János, *Bencsédi* Ferencz, *Firtos* Áron, *Horváth* Sándor, *Vári* Dénes, *Varga* Mózes három éves üszői és végre a két éves üsződíjakat 40 K és O. M. G. E. bronz érem, 35, 30, 13 K állami és 20 K egyesületi díjat *Horvát* Sándor, *Keresztely* Márton, *Firtos* Dénes, *Firtos* Gergely és *Elekcs* Dénes két éves üszői nyerték.

A díjazás lejártá után a gazdaközönség ün-nepl bankettre gyűlt össze. hol mindvégig emel-kedett hangulat uralkodott. *Sperker* Ferencz és *Bárcsny* Gyula távolmaradásukat táviratilag mon-tették ki, melyben az egybegyűlt gazdatársadal-mat meleg hangon üdvözölték. Ez elhangzott po-hárköszöntők alapján sürögönyileg üdvözölte a tár-saság *Gr. Serényi* Béla földmívelésügyi minisztert és legidősebb *Daniel* Gábor nyugalm. főispánt, az egyesület megalapítóját.

A vásárra megjelentek az udvarhely-, csik-, beszterczenaszód-, marostorda- és kisküküllőmegyei m. kir. állattenyésztési felügyelők, kik az első napon községek részére 57 drb bikát vásároltak meg mintegy 51,000 K értékben. (y.)

Újból pusztulnak a méhek. A méhész-egyesülethez a vármegye több községéből érke-znek jelentések, hogy a méhek éhhalállal pusztulnak. A pusztulásának oka a novemberi és decemberi enyhe időjárás, mely a méhcsaládokat tömeges fiasításra ösztönözte, aminek kétégtelen tanujele a kibővített fiasítás. Normális időjárásban ez nem történhetik meg, mivel a fiasítás csak január ha-vában kezdődik igen csekély mértékben. Az enyhe időjárás által fiasításra ösztönzött családok a méz-készletet felhasználták s így most etetésre szorul-nak. Etetni meleg szobában lehet, ami által bizton megmenthetők a pusztulástól.

A vármegyei méhészegyesület érté-kesítő osztálya A méhészegyesület már meg-alakulása óta foglalkozott azzal a tervvel, hogy tagjai méz- és egyéb méhészeti termékeinek minél előnyösebb értékesítését elősegítse s ennek ledo-

KÖHÖGÉS

rekedtség, hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle permetefü cukorkánál

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-tétlét kérjünk, mivel sok hasonlatlan után-zat van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a Réthy név.

Egy doboz ára 60 f. Nagy doboz 1 korona.

Mindenütt kapható.

nyolítására az egyesület kebelében egy szervezetet teremtsen. A kérdés bonyodalmas volta nehézsé-sé tette az ezirányú tevékenységet, menyiben egy szakszerű, bár kisebb méretű berendezkedés óriási költségeket vont volna maga után, de meg a kö-zönségül sem volt a méz használatára annyira el-terjedve, hogy az értékesítő osztály működése kockázatos vállalkozás szerepétől teljesen mente-sítettet volna. Az egyesületnek minden este di-caéretes működése sokat segített a helyzetben; sze-replése révén ismertté vált a hazai és külföldi cégek előtt, összeköttetések szerzett s míg régi, nagyobb méhész tagjai méhészetüket bővítve ma már nagyobb hozamot tudnak produkálni, addig az egészségre nézve igen kiváló tápszernek, a méznek is általános elterjedését és fogyasztását tudta biztosítani.

Anyi bizonyos, hogy a méhészeti mozgalmak keletkezése előtt a legtöbb családban és háztartásban ismeretlen volt a méhek terméke, figyelmet se fordított rá senki — és ma már alig találunk családokat, főleg gyermekek családot, hol a méz kelendőségnek ne örvendene. Ezt az örvendetes változást tisztán a méhészek egyesületének s az egyesült működésnek számlájára írhatjuk. És ez nemcsak nálunk van így, hanem vidékeken s városokon mindenfelé az országban, hol a méhészeti mozgalmak hasonló arányokban nyomultak előre.

Az értékesítés talaja tehát évek munkája által megfelelően előkészítést nyervén, a folyó évben Székelyudvarhelyen a vármegyei méhészegegyesület felállítja értékesítő osztályát. Az értékesítő osztály révén bármikor friss és megbízható porgetett és lépesmézhez juthatunk, míg az esetleges természetellen átvételre hazai és külföldi cégek vállalkoztak. A méztermékek értékesítésén kívül egyéb méhészetbe vágó eszközök, méhészeti ipari készítmények gyűjtését is felkardolja az egyesület. Mint értesülünk az ért. osztály egyelőre kisebb méretekben indul s csak fokozatosan fogja az egyesület kifejleszteni, melyet e célra a Kirendeltség is anyagiakkal támogat.

A székelyudvarhelyi piac.

A drágaság helyi okaival és ellenszereivel csak úgy jöhetünk tisztába, ha piacunk viszonyait kissé közelebbről vizsgáljuk.

Székelyudvarhelyen állandóan 10 ezer ember fogyaszt napenként. Honnan kerül össze e nagy szám szükséglete? Hol vannak közelünkben azok az éléskamrák, melyek közlelmezési igényeinket kielégítik? Ha közvetlen szomszédos községeinkbe tekintünk mint ahonnan természetesen a legnagyobb behozatalt várunk kellene, bizvást elmondhatjuk, hogy sehol. Nincs az országban város, melynek oly elhagyatott, primitív szomszédsága lenne, mint nekünk. Elmaradt néppel vagyuk körülvéve, mely maga is a mi piacunkról él ahelyett, hogy terményeivel azt táplálná. Mindössze tejtermékből szükségleteink egy része kerül közelünkbe, s nyáron a kortézetű cikkek bizonyos hányada, de ez már nem szőlőkör indusztriájából, hanem a betelepített bolgárok ügyességéből, kilitől — sajnos még a mi népünk nem birta elsajátítani ügyességét —; ezért ebben drágaságról kevésbé panaszkodhatunk. Csak a kora tavaszi újdonságok kerülnek el hozzánk Nagyvárad vidékéről kereskedői uton, tehát drágábban.

De ami ezeknél sokkal lényegesebb: a huszonnégy év távlatából és csak másod-harmadkézből kerül piacunkra. Helybeli földműveseink s a szomszédos községek állattenyésztéssel nem foglalkoznak, állattenyésztéssel annál kevésbé. Ehben rejlik oka annak, hogy állatvásáraink gyöngék, a felhajtás kevés, az anyag rossz, az árak magasak s a mézárósaik kénytelenek a nagykülföldi vásárokat járni s az így fölmerülő kiadásokat is a husárakba beszámítani, ha valamivel jobb húst akarnak piacra hozni. Mert javított állat csak kereskedői kézen át és távlatról kerül piacunkra. A husfélékhez tartozik a sertés és a baromfi. Sertéssel télen át a farczádiak látják el a piacot, azonban a két utóbbi évben már olyan magas árakat szabnak, hogy mézárósainktól az ma már olcsóbban beszerezhető.

Ezekből látható, hogy a helybeli és szomszédos termelés nem fedezi a szükségletet s piacunk üzerek kezében van. Ebben rejlik a drágaság főoka, nem pedig abban, a mit itt-ott mindegyre felvetnek, hogy a kofák elővásárlása lefolezi a piacot a fogyasztók előtt. Láttuk fentebb, hogy a kofa nem elégszik meg azzal, hogy a város végein lesse a termelőt, hanem községről-községre járva, otthonában keresi föl ezt. Ezért nem is tulajdonitunk nagy jelentőséget annak, amit a közönség időnként követel, hogy az elővásárlás tiltassék el, amit — mint a forgalom szabadságába ütköző intézkedést — a kormány különben is elutasított a ezután se hagyhatna jóvá

Minden olyan mesterséges intézkedés, mely a forgalom természetesen folyását nehezíti, végeredményben a fogyasztón áll boszut, mert a drágaságot növeli.

Sokkal hathatósabb volna a termelés előmozdítása s a mozgó gazdaság egyoldalúságának megszüntetése és belterjesebbé tétele. Állat- és baromfityénység, kertészet, tejtermékek intenzív előállítás: ezekre van szükségünk. Még pedig elsősorban itthonról, a városból kindulva közeli gazdáink bevonásával, kik a tagozatás befejezésével különben is tanyai gazdálkodásra lesznek utalva. Nem volna nehéz meggyőzni őket arról, hogy birtokaikat sokkal jobban és bizonyosabban értékesíthetnék, ha az időjárás szeleségeinek jobban kitett egyoldalú gabonatermesztés helyett, megfelelő takarmánytermesztéssel, szarvasmarhát tenyésztenék és javítanák. A helybeli gazdák egyesülete, a batósággal közet fogva eredményesen propagálhatná s fokozatosan gyakorlatilag is érvényesíthetné ezt a modern irányu eszmét, melynek sikere csakhamar követőkre találna előbb a tőzsomzékban, aztán, a gyűzűrt törvényei szerint, mind távolabbi. Hiszen a Küküllő völgyének kitűnő földje s hegyeink legelője mind adva vannak e célra a természet által, csak hozzáértés, szorgalom és életrealitás kellene hozzá.

Felolvasó szerkesztő: BECSEK ALADÁR.
Kiadja: a Becsek D. Fia könyvnyomda.

*Csak azoknak a
cigarettaizóknak
a kik egészségükre való tekintettel
nem szívnák naponta 1-2 fillért
többet kiadni:*

Subspecialité
120 lap - 20 fillér
70 " - 12 "
Adoból 1001 hüvely 70 "

*Orvosi tanácsra a hüvelyek
és lapocskák bronch- és szinuszitisz
valamint szinadéki légnyomozás
szemből nélkül vannak, de minden
lapocskában és hüvelyben benne
van viszonyossággal a végjelen
és a gyűrés aláírása. Modárni*

Főraktár Sterba Odön m. kir. dohány-
nagyárudájában.

Szám: 906—1912. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Dr. Jodál Gábor ügyvéd által képviselt a székelyudvarhelyi ipari és gazdasági hitelezővetk-zet végrehajtónak Hajdu Antal székelybetlenfalvi lakos végrehajtást szenvedő elloni 380 K tőke követelés iránt végrehajtási ügyében az 1881. évi XL. t. cz. 144. §-a alapján a 146. §- értelmében az árverést elrendelte és a következő ingatlanok és pedig a Székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a székelybetlenfalvi 87 sz. tjkvben A + 174 hrsz. faház $\frac{1}{4}$ része 75 K, 175 hrsz. kert $\frac{1}{4}$ része 5 K, 1805/4 hrsz. erdő $\frac{1}{4}$ része 2 K, 2289 hrsz. erdő $\frac{1}{4}$ része 1 K, 1291 hrsz. szántó $\frac{1}{4}$ része 12 K, 379 hrsz. szántó $\frac{1}{4}$ része 1 K, 1293 hrsz. szántó $\frac{1}{4}$ része 1 K, 1543 hrsz. erdő $\frac{1}{4}$ része 1 K 50 fill., a 279 sz. tjkvben A + 1646 hrsz. erdő $\frac{1}{6}$ része 50 fill., 2054 hrsz. erdő $\frac{1}{6}$ része 50 fill., 2214 hrsz. erdő $\frac{1}{6}$ része 50 fill., a 836 sztkvben A + I. 1 rsz. a közös legelő illetményből B. 1 alatt Hajdó Antalt megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalék 1 kor. kikialtási árban az 1913. márczius hó 31-ik napjának délelőtt 9 órakor Székelybetlenfalva község házánál megtartandó árverésen el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Székelyudvarhely, 1913. január 22-én.

Mihály János, s. k., kir. tszaki bíró,

1191—1913. végrh szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járásbíróságának 1912. évi Sp. III. 1325/2. számú végzése következtében Dr. Kádár Elek ügyvéd által képviselt Ruzs Miksa javára 500 K. s jár. erejéig 1912. évi november hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 975 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és szőnyegek nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a sz udvarhelyi kir. járásbíróság 1912. ik évi V. 714 számú végzése folytán 500 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi márczius hó 5. napjától járó 5% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és addig összesen 79 kor 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Székelyudvarhelyen végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartására 1913. évi márczius hó 3. ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az előlvertendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §- értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelyudvarhely, 1913. február 14.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Szám. 12630—912. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint székelyudvarhelyi ref. főtanoda végrehajtónak Kiss Ferenc és neje végrehajtást szenvedő elloni 6000 kor. tőke követelés iránti végrehajtási ügyében az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-a alapján és a 146. §- értelmében az árverést elrendelte és a következő ingatlanok és pedig a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a székelyudvarhelyi 1685 sztkvben foglalt 1456 hrsz. kaszáló 2091, 2092 hrsz. kaszáló és szántó 328 K, 2094, 2095 hrsz. kaszáló és szántó 178 K, II. székelyudvarhelyi 152 sztkvben foglalt 1456 hrsz. kaszáló 30 K, 1711, 1712, 1713 hrsz. kaszáló és szántó 140 K, 1714 hrsz. szántó 22 K, 279, 280 hrsz. faház és kert 2408 korona kikialtási árban az 1913. évi márczius 13-ik napjának d. e. 9 órájkor a kir. törvényszék tkvi hatóságának árverező szobájában (földszint 39. sz. ajtó) megtartandó árverésen el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Székelyudvarhely, 1912. december 30. án.

Mihály János s. k., kir. tszaki bíró.

181—1912. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti keresk. és váltó kir. törvényszéknek 1912. évi 171775 sz. végzése következtében Dr. Jodál Gábor ügyvéd által képviselt Bergsunds Mechaniska Ferkstads Aktieboleigt javára 10691 K. 40 fill. s jár erejéig 1913. évi jan. hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3000 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. benzín motor és cséplőgépj nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a székelyudvarhelyi kir. járásbíróság 1913. évi V. 82 számú végzés folytán 10691 K. 49 fillér tőkekövetelés, ennek 1912. évi október hó 15. ik napjától járó 6% kamatai $\frac{1}{3}$ % váltódíj és addig összesen 248 K. 52 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Kecsetkialudon, végrehajtást szenvedők lakásán és Kis Mózes telkén leendő megtartására 1913. márczius hó 11-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el fognak adni.

Amennyiben az előlvertendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §- értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Székelyudvarhely, 1913. évi február 19-én.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 12271—912. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Udvarhelymegyei takarékpénztár végrehajtónak Csogózi Elekné Pap Boriska székelyudvarhelyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 170 K tőke követelése iránti végrehajtási ügyében az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-a alapján és a 146 §-a értelmében az árverést elrendelte és a következő ingatlanok és pedig a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a székelyudvarhelyi 1431. sz. tjkvben A + 390/11 hrsz. fekvő térszazon élvezetének és felépítőnyek 1260 K kikiáltási árban az 1913. évi március hó 5-ik napjának d. e. 8 órájakra a kir. törvényszék tkvi. hatóságának árverező szobájában (földszint 39. sz. ajtó) megtartandó árverésen el fognak adni.

Árverezni szándékozik tartozni a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Székelyudvarhely. 1912. december hó 23-án.

Mihály Janos, kir. tszki bíró.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi róm. kath. lakóközösségi hivatal közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi 142 sztkvben 2260/5 hrsz. alatti 2 hold 900 öl kiterjedésű kaszálót, a 2333 hrsz. alatti 1 hold 1200 öl kiterjedésű budváralji szántót s ugyancsak a budváralján levő a 2334, 2336, 2344, 2353, 2355, 2357 és 1359 hrsz. alatti összesen 41 hold 45 öl kiterjedésű szántók és kaszálókat, továbbá a szombafalvi 149 sztkvben 301, 302, 306 hrsz. alá felvett s a Telek pataka dűlőben a vasutvonal mellett ennek északi oldalán elterülő szántó és kaszáló, a székelybetlenfalvi 189 sztkvben 496 hrsz. alatti a vámbáz és Hábertumpf Károly telke melletti szántót, ugyazintén az 1298 hrsz. alatt a ref. temető mellett szántót s végül a 2337 hrsz. u. 24 hold 494 öl kiterjedésű u. n. Papréteket nyilvános árverés útján haszonbérbe adni szándékozik.

Elsősorban az összes itt felsorolt ingatlanoknak egyszerre egy leltéssel való bérbeadása fog megkíséreltetni, de amennyiben ezért évi 4000 koronán felüli összeg meg nem ígértetnék, külön-külön fognak az egyes csoportokban megjelölt jószágtestek árverés alá bocsájtatni.

Ez esetben a kikiáltási árak, melyen alól az egyes csoportok bérbe nem adatnak a következők lesznek: a 2260/5 nagyloki kaszáló (2 hold 900 öl) kikiáltási ár évi 200 K, a 2333 budváralji kaszáló (2 h. 900 öl) kikiáltási ára évi 200 K, a 2334, 2336, 2344, 2353, 2355, 2357, 2359 hrsz. a. (41 h. 45 öl) szántók és kaszálók kikiáltási ára évi 1200 K, a 2337 hrsz. a. rét (24 h. 494 öl) kikiáltási ára évi 2000 K, a szombafalvi 149 sztkvben 301, 302, 316 hrsz. a. ingatlanok kikiáltási ára évi 800 K, sz 1298 hrsz. a. szántó kikiáltási ára 160 K, a 496 hrsz. a. kikiáltási ára évi 160 korona.

Bérleti idő a jelen gazdasági évvel kezdődő a egymásutáni 6 év. Kiköti azonban az egyház, hogy a szombafalvi, bethlenfalvi és a székelyudvarhelyi ingatlanok közül a ref. temető-kert melletti szántót esetleg még a bérlet alatt eladja, bérlet köteles lesz a kibérelt ingatlanokat minden kártérítési igény nélkül, azon gazdasági év végéig, melyben az eladás megtörtént az új vevő rendelkezésére bocsájtani. Bérlet köteles a bérleti szerződés kiállításával járó költségeket hordozni.

Felhívotnak mindazok, kik ezen ingatlanokat kibérelni akarják, hogy írásbeli zárt ajánlataikat vagy az összes ingatlanokara, vagy a fent megjelölt külön csoportokba f. évi március hó 9-ikéig a helybeli plebánia hivatalhoz nyújtsák be, vagy pedig ugyanezen határrnap reggeli 9 órakor a helybeli róm. kath. plebánia hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen ajánlataikat élőszóval tegyék meg.

Székelyudvarhelyen, 1913. február 24-én.

Pál István,
apát-plebános.

Erdélyi Vevőink Kényelmére

Brassóban, Kapu-u. 60. sz. a.

nagyobb szabjs

fióközletet

létesítettünk.

Butorcsükegletét mlőtt fedoznő, tekintes meg raktárunkat mlután cégünk egész Erdélyben a legversenyképesebb és legnagyobb raktár felett rendelkezik.

Székely és Réti
butorgyárosok

Márosvásárhely,

Brassó,

Szécheny-ter 47.

Kapu-utca 60.

Hitelképes egyéneknek ártelek-
emelés nélkül részletfizetésre is

Sz. 168—913.

Árverési hirdetmény.

Alulirt község előjárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező korcsmaház a hozzátartozó melléképületekkel nyilvános árverésen 1913. évi április hó 1-től kezdődőleg hat egymásután következő évre a legtöbbet ígérőnek bérbe adatik.

Árverés Nagysolymos községhezánál 1913. évi március hó 11-ik napjának d. n. 2 órájára tüzetik ki.

Kikiáltási ár évi 500 K, melynek 10%-a bánatpénzül az árverés megkezdése előtt, árverést vezető járási főszolgabíró ur kezéhez lefizetendő.

Árverési feltételek a községi bírónál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagysolymos, 1913. február 23.

Hatos Dénes, k.-bíró.

Emeleti lakás kiadó.

Árpád-utca 3. szám

Szám: 195—1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VIII—X. ker. kir. járás-bírósnak 1913. évi Sp. IV. 1815/3 számú végzése következtében Dr. Krausz Béla ügyvéd által képviselt Abeles Emil javára 249 K 86 fill. s jár. erejéig 1912. évi január hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 655 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lexikonok és butorok nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésen a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak 1913-ik évi V. 60/2. számú végzése folytán 249 K 86 fill. tőkekövetelés, ennek 1912. évi május hó 27. napjától járó 5% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 65 K. 36 fill. érbeu bíróság már megállapított költségek erejéig, Székelyudvarhelyen, végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1913. évi március hó 6-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitévetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáronalul is el fognak adni.

Amennyiben az előtérvezendő igazságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelyudvarhely, 1913. február 16.

Nagy I. János, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 490—913. tkvi.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Az oklándi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Hinléder F. Ákos Udvarhelym. t. főügyész által képviselt kir. kincstár végrehajtónak a felsőrákosi volt urbéres erdőbirtokosság végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 102 K 68 fill. illeték tőkekövetelés és ennek 1909. évi március hó 2 napjától járó 5% kamatai 22 K 60 fill., végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 20 K és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. 60. t. cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék az oklándi kir. jbiróság területén levő Felsőrákosi közleg határában fekvő, a felsőrákosi 338 számú tjkvben A + 1 soroz. 1769/3 hrsz. erdőre 825 K, továbbá a felsőrákosi 864 sz. tjkvben foglalt A + 1 soroz. 461/4, 462, 464, 465, 489, 490, 491, 490, hrsz. szántó, kaszáló és malomra, valamint a 2 rdsz 488 hrsz. szántóra együtt 1039 K, az A + 3 756/1. hrsz. szántóra 6 K és az A + 4 rdsz. 874, 875. hrsz. szántó és kaszálóra 29 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1913. évi április hó 26 ik napjának d. e. 9 órája Felsőrákosi közleghez tüzetik ki.

Ezen árverésen a fent körülirt ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 15%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi nov. 1-én 3333. I. M. szu. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a bánatpénzt a Vhu. 25. § a értelmében kiegszítetni.

Kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Okland, 1913. évi február 1.

Dr. Pál, kir. jb. jegyző.

Sz. 489—913. tkvi.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Az oklándi kir. járásbírósnak, mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Udvarhelyvármegye összesített árverésére végrehajtónak Lőrincz Mihályné Hodgyai Mária, Balácsi Istváné Hodgyai Zuzsa, Dáné Sándor gyám által képviselt kiskoru Hodgyai Miklós, Lőrincz Mihály, Dáné Sándor és ifj. Balácsi István bágyi lakosok végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 156 K hátrálékos tőkekövetelés és ennek 1913. évi január hó 1-6 napjától járó 5% kamata és 5% késedelmi kamatai, valamint jelenlegi 28 K 30 f. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi 60 t. cz. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék az oklándi kir. járásbírósnak területén levő Bágy községben fekvő következő ingatlanokra: 1. A bágyi 79 sz. tjkvben A + 180/2 és 181/2 hrsz. a. foglalt kert és udvarteréből kiskoru Hodgyai Miklós $\frac{1}{3}$ rész jutalékára 200 K és az A + 865/1 hrsz. rétből ugyanezen $\frac{1}{3}$ rész jutalékára 85 K. 2. A bágyi 249. sz. tjkvben A + 180/1. 181/1 hrsz. a. foglalt beltérre egészen 90 K. az A + 479, 480 hrsz. rét és szántóra egészen 220 K. A + 499 $\frac{1}{3}$ 499 $\frac{2}{3}$ hrsz. a. szántóra egészen 180 K, az A + 1005/1 hrsz. szántóra 393 K, A + 1177 hrsz. 412 K. 3. A bágyi 258. sz. tjkvben A + 499 $\frac{1}{2}$, 499 $\frac{2}{3}$ hrsz. szántóra 70 K és az A + 740. hrsz. szántóra 150 K kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1913. évi április hó 24-ik napjának d. e. 9 órája Bágy közleg házhoz tüzetik ki.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: 60. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. I. M. szu. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60 t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a bánatpénzt a Vhu 25 §-a értelmében kiegszítetni.

Kir. járásbírósnak, mint telekkönyvi hatóság.

Oklandon 1913. évi január 31.

Dr. Pál, s. k. kir. jb. jegyző.

Eladó háztelkek.

A Föld-utcában, a Tábort-utcában, a Solymosi- és Bálint-utcák folytatásában háztelkek részletfizetésre önként 3—8 K-ig eladók. Felvilágosítást ad **SIMÓ MÁTYÁS.**

Cs. és kir. udvari szállító

Legolcsóbb

BUTOR bevásárlási forrás!

Erdély legnagyobb butorgyára
Mestitz Mihály és Fiai

Marosvásárhely, Szécheny-tér 41. sz. Kolozsvárt, Unió utca 7. sz.

Csakis kitűnő árakat hoz forgalomba s azokért a legmesszebb menő jótállást vállalja.
Hitelképes egyéneknek árfelemlés nélkül részletre.

Menyasszonyi kelengyék nagy választékban

Fürészgyárunkban mindenféle épületfa, deszka, léczsidely és elsődrendű tölgyfaparkett olcsón kapható. Vidéken meghívásra bejutatjuk gazdag mintagyűjteményünket.

Joghallgató, vagy kezdő ügyvédjelölt alkalmazást nyer **Dr. Pál Ernő** ügyvédnél.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kőzvényétől, oszánál és meghűléseknél. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt beviszárlások óvatosságot fogadjunk el, csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter cégjegyzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerészmű, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanhoz”. Prágában, Elisabethstrasse 5. nou.

FIGYELEM!

Üzlet átalakítás miatt

raktárainban levő összes férfi és női divatruha cikkek, kész ruhák, cipők, fehéreneműk, kalapok, terítők, függönyök stb. árait tetemesen leszállítottam s így ritka alkalmu olcsó bevásárláshez módot nyújtok a mélyen tisztelt vevő közönségnek. Ezen alkalommal tessék most felhasználni.

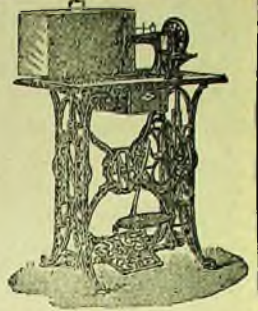
Székelyudvarhely, 1912. november 15-én.

Tisztelettel

Szenkovits János

ulóda.

Első varrógépraktár!

Dus választék s a legkiválóbb készítményű

korcsolyák, varrógépek, rodlik, vadászfegyverek

elsőgyártmányu szakmába vágó jól berendezett vaskereskedésünkben jutányos árak mellett beszerezhetők.

RÖSLER és GÁBOR vaskereskedése
Székelyudvarhelyt. Fióközllet: Székelykeresztur.

Feltűnő olcsó árak!

- 6 szem. étkező készlet 15 K-tól feljebb
- 12 szem. étkező készlet 30 „ „
- 6 szem. teás készlet 7 „ „
- 6 szem. kávé készlet 7 „ „
- Mosdókészletek . . . 10 „ „
- Függő lámpák . . . 5 „ „
- 6 szem. vízes készlet 3 „ „

Valamint itt föl nem sorolható mindenféle üveg, porcellán, lámpa, képek, tükrök, házi és vendéglői berendezések, sport- és utazócikkek, chinaeüst-árak és gyerekjátékok olcsó árban kaphatók.

DRAGOMÁN-czégtnél

Székelyudvarhelyen.

Villamos izzótestek:

Fémzálas 2 kor Szénzálas 70 nullér.

Egy okos fej
minden alkalommal

Dr. OETKER
sütőporát használja a 12 f.

Teljesen higiénikus orvosok által ajánlott élesztőpor használatát által minden térsza nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. OETKER-féle Vanilincukor a 12 fillér.

a legnemesebb fűszere minden térszának, kakaó és tea, csokoládó és krém, kuglupf, torta, pudding és tejzsin, továbbá finom vagy porczukorral vegyítve mindennemű sütemény bebitésére. Párol 2—3 csa vaniliát. Ha félcsomag Dr. Oetker Vanilincukrot 1 kg. cukorral keverünk és ebből 1 v. 2 teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk kitűnő aromájú italt kapunk.

Dr. OETKER sütőpora és vanilincukra minden kereskedésben kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptgyűjtemény ingyen.

Kőbányai sör!!

A legjobb hírnevű **DRÉMER-féle „Korona” és „Dupla márciusi sör”**

Első Magyar Részvény Sörfőzde „Udvari” és „Goliát Maláta sör”

Kizárólagos főraktár Udvarhely megyében

Rösler és Gábor czégnél

Székelyudvarhelyt és Székelykereszturon.

Videki és helybeli megrendelések hordók és naponta frissen töltött palackokban pontosan lesznek eszközölve.

Csak 50 kor.

1 garnitur elegáns ebédlőkészlet az alábbi összeállításban:

- 36 darab lapos tányér
- 12 „ mély tányér
- 12 „ csomagés tányér
- 2 „ leves csésze
- 2 „ mártás csésze
- 2 „ mártás csésze alj
- 2 „ pecszenyés tál
- 2 „ kompotos tál
- 2 „ zöldeségs tál
- 2 „ tészás tál
- 2 „ sótartó

Finomabb ebédlőkészletek, teás, kávé, feketés készletek és üvegaruk nagyválasztékban legolcsóbb árban kaphatók

Márk Testvérek
kereskedésben (Deák-tér 14. szám)

Szolid és pontos kiszolgálás.

GYÖNTÖRÜ, MARADANDÓ ÉRTÉKŰ ARANY ÉS EZÜST AJÁNDÉKTÁRGYAK
beszerezhetők

ISZÁKOVITS BERNÁT MŰRÁS ÉS ÉKSZERÉSZNÉL
Székelyudvarhelyt, Deák-tér 12. sz. (Pénzügyi palota mellett)

hol a legjobb és legnemesebb kivitelben kaphatók eredeti **OMEGA, SCHAFFHAUSEN** és **CHRONOMETRE** inga és karóbrók, arany és ezüst órák, gyűrők, nyakláncok, lánczok, **brillians gyűrők** és **függők**. Ezüst és alpacca dísz tárgyak. Ezüst evőeszközök, **domborművek**, **jardnierek**, **dílványok**, **komptos tálak**, **kávé és teadéskészletek**.

Szemüvegek és mindenféle optikai szerek.
Mindenfélé javításokat ellátalak és azonnal pontosan eszközölök.
Koczkázat kizárva. Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

